Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 203 (5494).
6 СЕНТЯБРЬ 1984 й.
ПАЙШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ЛЕКЦИЯ ПРОПАГАНДАСИ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

5 сентябрь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида семинар-кенгаш бўлди. Семинар-кенгашда область партия комитетлари лекторлик группаларининг раҳбарлари, «Билим» жамиятининг масъул ходимлари, министрликлар ва идораларнинг лекция пропагандаси олиб борувчи вакиллари иштирок этдилар. Оғзаки пропаганда ҳамда сиёсий агитация форма ва методларини янада такомиллаштириш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик муносабати билан лектор кадрлар фаолиятини мувофиқлаштиришни яхшилаш масалалари муҳокама қилинди.

Семинар қатнашчилари меҳнат коллективларида ҳамда жойларда партиянинг социал-иқтисодий сиёсатига, экономика ва маданиятни ривожлантиришда совет халқларининг қардошлик оиласида Ўзбекистон меҳнаткашлари эришган ютуқларга, ленинча миллий сиёсат тантанасига бағишланган лекция ва суҳбатларни ташкил этишга оид ишлар тажрибасини ўртоқлашдилар. Сўзга чиққан кишилар партия, совет, комсомол ходимлари, кенг идеология активининг оғзаки пропаганда ва сиёсий агитацияда иштироки тўғрисида гапирдилар. Областлар ва районларда мунтазам ўтказилаётган ягона сиёсий кунлар ҳаммага манзур бўлди. Ягона сиёсий кунлар раҳбарларнинг меҳнаткашлар билан бевосита жонли мулоқотда бўлишининг таъсирчан формаларидан бири бўлиб қолди.

Шу билан бирга семинарда ишдаги мавжуд камчиликлар ва нуқсонлар кўрсатиб ўтилди. Ҳамма жойда ҳам агитация-пропаганда тадбирлари юксак ғоявий-сиёсий савияда, меҳнаткашлар айрим категорияларининг талабларини ҳисобга олган ҳолда ўтказиляпти, деб бўлмайди. Атеистик ишларга ва контрпропагандага етарли эътибор берилмаяпти.

Қабул қилинган тавсияларда КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида лекция пропагандаси таъсирчанлигини оширишга қаратилган конкрет тадбирлар белгиланди. Пропагандистлар активи ўзининг бутун фаолияти билан ўн биринчи беш йиллик тўртинчи йили план ва социалистик мажбуриятларини бажаришга, кадрларнинг топширилган иш учун масъулиятини оширишга кўмаклашиши лозим эканлиги таъкидлаб ўтилди. Пахта терими даврида пропаганда ва агитацияни кенг авж олдиришга алоҳида эътибор берилди. Шу кунларда дала шийпонлари пропаганда ва агитация ишлари марказига айланиши керак. Лекция ва суҳбатларни шундай уюштириш зарурки, улар қишлоқ меҳнаткашларини йиғим-терим кампаниясини қисқа муддатларда ва ҳосилни нест-нобуд қилмай ўтказишга илҳомлантирсин, илғор пахтакорлар тажрибасини кенг оммалаштириб, меҳнат коллективлари куч-ғайратини, барча резервларни ишга солишга сафарбар этсин.

(ЎзТАГ).

ЯНА ДИЙДОР КЎРИШГУНЧА ХАЙР, ИОРДАНИЯЛИК ДЎСТЛАР!

Ўзбекистонда Совет — Иордания дўстлиги кунлари 5 сентябрда тугади. Бу кунлар СССР билан Иордания Хошимийлар қироллиги ўртасида йил сайин мустаҳкамланиб бораётган алоқаларнинг ёрқин намойишига айланди.

Дўст мамлакатнинг делегацияси шу кунларда В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетида бўлди. Меҳмонлар республиканинг ана шу энг кекса олий ўқув юртида юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш қай тариқа уюштирилганлиги билан танишиб чиқдилар. Ярмук университетининг ўқитувчиси, доктор Дурейд ал-Мухасана студентларга атроф-муҳитни муҳофаза этиш проблемаларига оид лекция ўқиди.

Иордания вакиллари Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик-узумчилик ва виночилик Бутуниттифоқ илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасини бориб кўрдилар. Уларга Ўзбекистон селекциячиларининг мевали дарахтларнинг янги истиқболли навларини етиштириш соҳасидаги ишлари тўғрисида сўзлаб беришди.

Иордания — Совет дўстлиги жамиятининг делегацияси Ўзбекистон ССР Олий Советида қабул қилинди.

Делегация бошлиғи, сенатор Бахжат ат-Талхуни дўстлик кунларининг аҳамияти тўғрисида гапириб, қуйидагиларни таъкидлади:

— Меҳмондўст ўзбек диёридаги самимий учрашувлар мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасидаги дўстлик ҳамда ҳамкорлик мустаҳкамланиб, ривожланиб бораётганлигини яна бир марта тасдиқлади. Шак-шубҳасиз, бундай мулоқотлар Ер юзида тинчликни мустаҳкамлашдан иборат олижаноб ишга хизмат қилади.

(ЎзТАГ).

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МЕҲНАТ ВАХТАСИ

Меҳнатга яраша шон-шараф

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективида меҳнат шон-шуҳрати байрами бўлиб ўтди. Байрам Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг бўлажак 60 йиллиги шарафига ўтказилди.

Юбилей олди социалистик мусобақасида янги-янги муваффақиятларга эришган меҳнат ветеранлари, орден ва медаллар нишондорларини қутлагани Тошкентдаги Фурқат номли паркка корхонанинг юзлаб ишчилари келди. «Коммунистик бригадалар марши»нинг тантанали садолари остида электр монтажчи З. Переверзевага, йиғувчи-слесарлар бригадири Й. Мирзаевга, станокчи комсомол-ёшлар коллективининг раҳбари И. Калинин ва бошқа ветеран ишчиларга қизил вимпел ва Фахрий ёрлиқлар топширилди.

Мукофотланганларнинг кўпчилиги ўз цехларида коммунистик меҳнат мактабларига бошчилик қилмоқда, битта наряд билан ишлайдиган бригада кенгашларининг аъзоларидир, ишлаб чиқаришни рационализация қилишда қатнашмоқда.

Бирлашманинг ёш ишчилари ишчилар коллективининг шонли анъаналарига содиқ қоламиз, зарбдор меҳнат эстафетасини муносиб давом эттирамиз, деб сўз бердилар.

• ҚУРИЛИШ МАЙДОНЛАРИДА

Марра яқинлашмоқда

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасига қарашли «Ташинжстрой» трестининг 7-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Н. Пархаров бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси коллективи юбилейолди мусобақасида пешқадамлик қилиб келмоқда. «Йиллик планни Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бажарамиз!» шиори остида меҳнат қилаётган қурувчилар бу марра сари яқинлашиб бормоқдалар. Шу кунларда илғор бригада Шота Руставели кўчасида бунёд этилаётган ер ости ўтиш йўли қурилишида смена топшириқларини 145—150 процент адо этяпти. Коллектив ютуғига бригаданинг Ш. Абкорян, Н. Распопов ва бошқа қурувчилари муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

— Бундай муваффақиятларга ишлаб чиқариш ва технология интизомига қатъий риоя этиш, илғор иш усулларидан унумли фойдаланиш, яхши инженерлик тайёргарлиги туфайли эришмоқдамиз,— деди бригадир мухбиримиз билан бўлган суҳбатда.

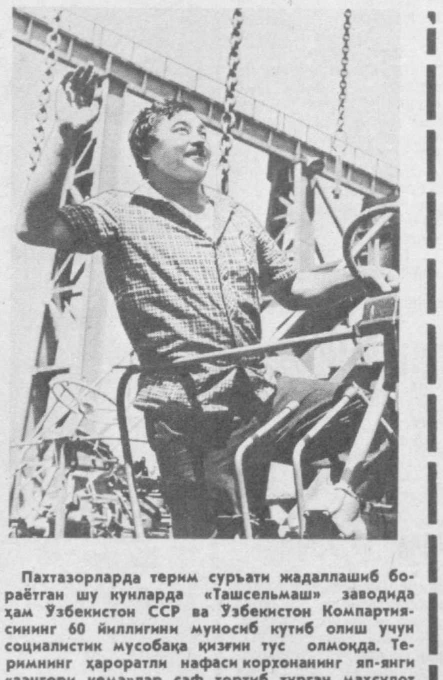

Пахтазорларда терим суръати жадаллашиб бораётган шу кунларда «Ташсельмаш» заводида ҳам Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа қизғин тус олмоқда. Теримнинг ҳароратли нафаси корхонанинг яп-янги «зангори кема»лар саф тортиб турган маҳсулот топшириш участкасида айниқса яққол ҳис этилади. Бу ерда коммунистик меҳнат зарбдори Рафик Козлов бошлиқ бригада ғайрат билан меҳнат қилаяпти. Улар ҳар куни нормадагидан 3—4 та кўп машинани жўнатишга муваффақ бўлишмоқда.

СУРАТДА: бригада бошлиғи Р. Козлов.
М. Нуриддинов фотоси.

•Сўз—меҳнатда пешқадамларга

Шонли санага армуғон

Ҳаётимиздаги шонли саналар, воқеаларни зарбдор меҳнат билан нишонлаш яхши анъанага айланган. Республикамизнинг шонли 60 йиллик байрами нишонланадиган ушбу йилда ҳам худди шундай бўляпти. Ҳамма жойда бўлганидек, бизнинг корхонамизда ҳам йил бошида республикамизнинг юбилейи шарафига оширилган мажбуриятлар олинди. Бу ҳаракатдан мен ҳам четда қолмадим. Имкониятларимни чамалаб кўриб, беш йилликнинг тўртинчи йили топшириғини шу йил 7 ноябргача бажаришга ваъда бердим. Шундан бери орадан мана саккиз ой ўтди. Мен ускуналарнинг самарали ишлашини таъминлаш, меҳнат интизомига қатъий риоя қилиш эвазига смена топшириқларини мунтазам 110-115 процентга етказиб бажаришга муваффақ бўляпман. Август ойини меҳнат календаримда ноябрь ойини бошлаш билан якунлаяпман. Ҳозирги суръатлар билан ишлашни давом этказсам йил бошида олган мажбуриятимни муддатидан анча аввал — октябрь ойининг иккинчи ярмида бемалол уддалайман.

Корхонадаги ҳамкасб дўстларимдан вальцовкачи Пўлат Расулов, вулканизатор Сайфи Собиров, шараховкачи Неъмат Ҳикматовлар ҳам мен сингари беш йилликнинг тўрт йили планини муддатидан икки ой аввал бажаришга ваъда беришганди. Уларнинг ишлари ҳам ваъдаларига яраша бўляпти.

Заводимизда саккиз ойлик яхши натижалар билан якунланди. Буюртмачиларга 1 миллион 320 минг сўмликка яқин маҳсулот етказиб берилди. Бу маҳсулотнинг 33 минг сўмлиги планга қўшимча тайёрланди.

Корхонамизда ўн биринчи беш йиллик бошидан бери ишлаб чиқаришни тўхтатмаган ҳолда реконструкциялаш, эскирган станок ва аппаратларни янгиси билан алмаштириш ишлари амалга оширилмоқда. Жумладан, мен меҳнат қилаётган резина-техника участкаси реконструкция қилинди, вулканизация участкасига Чехословакиядан келтирилган янги вулканизаторлар ўрнатилди.

Бу тадбирлар меҳнат шароитини яхшилаб, биз ишчиларнинг унумли ва сифатли меҳнат қилишимиз учун қулай шароитлар яратаяпти.

У. МУҚИМЖОНОВ,
«Узремшина» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 9-шина ремонти заводининг пресcловчиси, коммунистик меҳнат зарбдори.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИДА

Шаҳарнинг иссиқлик таъминотини яхшилайлик

Тошкент шаҳар партия комитетининг навбатдаги бюро мажлисида шаҳарнинг янги иситиш мавсумига тайёргарлиги ишлари қандай бораётганлиги тўғрисидаги масала кўрилди.

Бюрода шаҳар партия ва совет органлари бу муҳим муаммога катта эътибор бераётганликлари таъкидланди. Жумладан, қисқа муддатда «ТашГРЭС»дан 1-«Шимоли-шарқ» қозонхонасигача юқори босимли газ қувури ўтказилди. Бу эса шаҳарнинг «Шимоли-шарқ» қисмини иссиқлик билан таъминлашни яхшилади. 3-«Ғарбий» қозонхонасига ҳам ишлаб турган ВНИИОБК газ тақсимлагич станциясидан махсус газ қувури ўтказилди. Бу эса Октябрь, Собир Раҳимов ва Чилонзор районлари турар жой массивларини иссиқлик энергияси билан мунтазам таъминлаши керак. Шунингдек, 4-«Шимолий» сув иситиш қозонхонаси қурилиши ҳам олиб борилябти.

Шу билан бирга шаҳарни иссиқлик энергияси билан таъминлаш масаласини ҳал этишда камчиликлар мавжудлиги, ҳал этилмаган муаммолар борлиги ҳам таъкидланди. Айниқса, Куйбишев, Киров ва Чилонзор районларида бу борада аҳвол кўнгилдагидек эмас. Район Советлари ижроия комитетларининг раислари А. Қ. Нуъмонов, Ж. М. Жонибеков, Н. А. Деҳқонхўжаевларнинг ҳисоботлари шуни кўрсатдики, районларнинг кўпгина участкаларида иссиқлик қувурларини ётқизиш ишлари шу кунгача ниҳоясига етказилмаган. Нурли иситиш системасини радиаторлисига алмаштириш ишлари яхши эмас. Масалан, мўлжалланган 154 та уйдан атиги 40 тасида бу ишлар бажарилган холос. Бу муҳим масалага буюртмачи — шаҳар уй-жой бошқармаси (бошлиғи У. Ризаев), шунингдек бевосита ижрочилар — капитал ремонт бошқармаси жиддий ёндошиши лозим. Капитал ремонт бошқармаси 40 процентдан зиёд ремонт ишларини қиш даврида амалга оширишни мўлжаллаган. Бундай қониқарсиз аҳвол социал ва маданий-маиший объектларда ҳам ҳукмрон. Масалан, 34 та шифохонадан атиги 7 таси капитал ремонт қилинган. Бу масалани ҳал этишда Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги, соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси раҳбарлари тутган позиция таажжубланарлидир.

Ишдан чиққан иссиқлик тармоқларини қайта тиклаш ишлари ҳам жуда суст амалга ошириляпти.

Айниқса, Шота Руставели кўчасининг бугунги аҳволи ҳамшаҳарларимизга кўпгина ноқулайлик туғдирмоқда. Бу ерда коммуникация коллекторини ўтказиш ишлари олиб борилябти. Бу ишни «Главташкентстрой»нинг «Ташинжстрой» тресги бўлинмалари бажаришяпти. Янги ташкил этилган «Ташteплокоммунэнерго» бирлашмаси (бош директори Л. А. Костин) материал-техник ресурсларни шу кунгача тўлалигича ўтказгани йўқ, иш суръатини ушлаб турибди. Ваҳоланки, бу масалалар аллақачоноқ ҳал этилиши керак эди. Афсуски, бу масала ҳамон судралиб келяпти.

Янги қозонхоналар қурилиши масаласига асосий эътибор қаратилди. Улардан бири — пойтахтнинг Киров районида қурилаётган 4-«Шимолий» қозонхонадир. Унинг битказилиши мазкур районни иссиқлик билан нормал таъминлайди. Капитал маблағларни ўзлаштиришнинг бориши шуни кўрсатмоқдаки, бу муҳим объект қурилишида ҳам камчиликлар кўп. Бу ерда «Средазтрансстрой» (бошқарувчиси В. И. Пишкин), 11-«Висотстрой» (бошқарувчиси П. Г. Саркисов) трестлари катта қолоқликка йўл қўймоқдалар. Объектда республика Қурилиш министрлигининг 6-трести деярли иш олиб бормаяпти.

Ўтган қиш сабоқлари шуни аниқ-равшан кўрсатдики, шаҳарда мазут сақлагич қурилиши зарур. Бироқ, шу кунгача Ўзбекистон ССР Госплани ва республика Энергетика ва электрлаштириш министрлиги раҳбарлари унинг қурилиши (3-«Ғарбий» район қозонхонаси) учун лимит ажратиш масаласини ҳал этмадилар. Ваҳоланки, Тошкент шаҳар Советн ижроия комитети унинг қурилиши учун ер-жой ажратиш масаласини ҳал этган. Шунингдек, 9-«Янги—Чилонзор» ва 10-«Шимоли-ғарб» қозонхоналари қурилиши ҳам бошланганн йўқ. Бу ишни «Узбекгидроэнергострой» ва «Средазтрансстрой» трестлари судраб келяпти. ТашГРЭСни Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг теплофикация режимига ўтказиш бўйича реконструкция лойиҳасини тасдиқлаш асоссиз суратда чўзиб юборилди.

Октябрь районида жойлашган 3-«Ғарбий» қозонхонани газ билан таъминлашнинг етарли эмаслиги шу билан изоҳланадики, «Союзузбекгазпром» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси «Шимолий» газ тақсимлагич станцияси бўйича капитал маблағларни ўзлаштира олмади. Бундан ташқари шаҳар газ транспорт системасини такомиллаштириш бўйича етарли чора-тадбир кўрилмаяпти. Газ таъминоти системаси йилнинг турли вақтларида (ёзда-қишда) қанча сарф этиш ва этмасликни ҳисобга олмаяпти. Бу масаланинг ҳал этилмаётганлиги умуман шаҳарни иссиқлик билан таъминлашга жиддий таъсир этиши мумкин.

Республика Госплани ва «Союзузбекгазпром» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари шу кунгача Иттифоқ органларида Полторацкий газ сақлагичини Тошкент шаҳри учун тиғиз манба режимига ўтказиш масаласини ҳал этмаяпти.

Шаҳарнинг айрим корхоналари ва бирлашмалари шу кунгача мазут ёқилғиси фондларига эга эмас. «Узбексельмаш», «Сергели», «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмалари, қоғоз фабрикаси, «Ташсельмаш» заводи, «Промэнерго» корхонаси, 1-уйсозлик комбинати ва бошқалар шулар жумласидандир. Бунинг натижасида мазут сақлагичларга бундай ёқилғи бор-йўғи 40 процентгача қуйилган, холос.

Тошкент шаҳар партия комитети бюроси муҳокама қилинган масала бўйича тегишли қарор қабул қилди.

КИТОБ БАЙРАМИ ҚИШЛОҚ АҲОЛИСИНИ ТАКЛИФ ҚИЛМОҚДА

Ўзбекистон пойтахтида бошланган VIII Бутуниттифоқ китоб ярмаркаси давом этмоқда. Тошкент майдончаларида ташкил қилинган китоб бозорлари гавжум, ярмарка қатнашчилари эса қишлоқ китобхонлари ҳузурига жўнаб кетдилар. Орджоникидзе районидаги Қибрай посёлкасида ёзувчилар билан уюштирилган учрашувга ва китоб бозорига минг-минглаб қишлоқ китобхонлари келишди.

«Юбилей» спорт саройида китоб савдоси ташкилотларининг вакиллари шартномалар тузмоқдалар. Юзлаб номдаги китоблар, бадиий альбомлар ҳозирдаёқ турли жойларга юбориладиган бўлди. Ўзбекистонда нашр этилган китоблар Сахалиндаги ва мамлакатнинг бошқа районларидаги китобхонларга жўнатилади. Москва, Ленинград, Минскдаги босмахоналарда босиб чиқарилган нашрлар қардош республикалардаги турли шаҳар ва қишлоқларнинг китобхонларига бориб етади.

(ЎзТАГ).

«РИВОЖЛАНГАН СОЦИАЛИЗМ» ТЎПЛАМИ

«Ривожланган социализм: ҳужжатлар ва материаллар тўплами» китоби босмадан чиқди. Китоб ривожланган социализм назарияси ва практикаси проблемаларига бағишланган.

Тўпламга К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин асарларидан, КПСС ҳужжатларидан, Коммунистик партия билан Совет давлати раҳбарларининг асарлари ва нутқларидан парчалар киритилган.

Мусобақалар кундалиги

Бугун спартакиаданинг қўл тўпи бўйича турнирида учинчи тур мусобақалари бўлади. Кеча «Текстильшчик» стадионининг ўйин майдонларида бўлиб ўтган учрашувларда кутилмаган воқеалар содир бўлмади. Республикамиз ўсмирлари аввалги спартакиаданинг бронза совриндори — Литва ССР командаси билан учрашди. Кескин курашда литвалик спортчилар 29:21 ҳисобида ғалаба қозонишди. Бироз илгари қизларимиз ҳам мағлубиятга учрашди. Улар украиналик тенгдошларига 25:28 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

Кеча бўлиб ўтган бошқа учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: ўсмирлар — РСФСР — Арманистон — 41:11, Молдавия — Туркманистон — 26:24, Озарбайжон — Қирғизистон—31:25; қизлар — Молдавия — Қирғизистон—32:7, Арманистон — Москва — 22:19, Туркманистон — Грузия—30:10, Озарбайжон — Қозоғистон — 23:18, Белоруссия —Тожикистон — 40:10.

Фотоахборот

«СОФИЯ» ЧОРЛАЙДИ

Болгария Халқ Республикаси немис-фашист босқинчилардан озод қилинганлигининг 40 йиллиги арафасида шаҳримизнинг Куйбишев шоссесида янги «София» кафеси ўз эшикларини очди.

Кафе икки шинам залдан — 150 ўринли умумий ва банкетлар залидан иборат. Банкет залида тантанали оилавий маросимларни ўтказиш, миллий таомларни тановул қилиш мумкин. Кафенинг ичкари ҳовлисида эса 60 кишига мўлжалланган пиво павильони жойлашган.

Кафени безашда прораб А. Аветисян ва бригадир Г. Князян бошлиқ бир группа арманистонлик мутахассислар иштирок этдилар. Хона ичларини жиҳозлаш учун ускуналар Болгария Халқ Республикасидан келтирилди. Бу болгар ва совет мутахассисларининг лойиҳаси билан қурилган шаҳримиздаги иккинчи кафедир. Янги кафе болгар ва арман халқларининг республикамизнинг 60 йиллик юбилейига совғасидир.

* * *

СУРАТДА: кафенинг ташқи кўриниши.

Х. Мирзакаримов фотоси.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Тошкент ўйинчоқлар фабрикасида янги поток линияни монтаж қилиш тугалланди. Линия конструкцияларини корхонанинг инженерлари ва ишчилари ўз кучлари билан яратиб ўрнатдилар. Янги участка катталиги 20 сантиметрдан 60 сантиметргача бўлган қўғирчоқларни тайёрлаш учун мўлжалланган. Илгари бу иш қўлда бажарилар эди. Поток линия барча жараёнларни (хом ашё етказиб беришдан тортиб тайёр маҳсулотни омборга топширишгача) тўла механизациялашни кўзда тутади. Ана шу линияда бир йилда тахминан 3 миллионта қўғирчоқ тайёрланади.

●

«Узмедтехника» заводи медицина гелиоқурилмаларининг дастлабки тажриба туркумини ишлаб чиқарди. Бу янгиликни Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника институтининг олимлари республика Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузуридаги медицина техникаси бошқармасининг мутахассислари билан ҳамкорликда яратдилар. Бу қурилмалар жамланган қуёш нурлари ёрдамида асаб ва тери касалликларини даволаш учун мўлжалланган. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда бу усул ниҳоятда самарали. Корхона Олмаота медикларидан ана шу «қуёш аппаратлари»га дастлабки буюртмани олди.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 21 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 11—13, эртага кундузи 27—29 даража иссиқ бўлади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **СОФИЯ.** Силистра округининг меҳнат коллективлари хом ашё, материаллар ва электр энергияни тежаш тўққиз ойлик планини муддатидан илгари бажардилар. Саноат корхоналаридагина давлатнинг 4 миллион левлик маблағи, 1,5 минг тонна суюқ ёқилғи, 2 миллион киловатт-соат электр энергия тежалди.

Шу йилнинг ўзидаёқ кўп самара берадиган 40 дан ортиқ технология ишлаб чиқаришга жорий этилди ва 700 буюм чиқарила бошланди. Бу буюмларни ишлаб чиқаришда чиқиндилар жуда камайтирилди. Ҳозирги вақтда бу округда чиқитсиз ишлаш технологиясини қўлланиш ва тайёрланадиган буюмларнинг конструкциясини енгиллаштириш учун кураш олиб борилмоқда. Унинг натижасида талайгина хом ашё ва материал тежалади.

● **ДЕҲЛИ.** Ҳиндистон хавфсизлик кучлари Ганганагар шаҳрида (Ражастхан штати) ашаддий террорчи Равиндр Сингх Сетхини қамоққа олдилар. Унинг чет элда тайёрланган қурол ва ўқ-дорилари мусодара қилинди, деб хабар беради ПТИ агентлиги. Тергов вақтида маҳбус диверсияларни уюштириш ва Ҳиндистонга қарши пропаганда юритиш учун Покистон махсус хизмат маҳкамаларининг топшириғи билан Ҳиндистонга юборилганлигига иқрор бўлди. Сетхи сингх экстремистларига мансуб бўлган бошқа террорчилар билан биргаликда Покистон диверсиячи қўшинларининг Лахор шаҳри районы марказида шошилинч таълим курсини ўтган.

● **ТОКИО.** Жанубий Корея президенти Чон Ду Хван бугун визит билан Японияга келиши керак. Япониядаги Хоккайдо оролининг маъмурий маркази Саппоро шаҳрида ана шу визитга қарши «Жанубий Корея диктаторининг Японияга келишига йўл қўйилмасин!», «Вашингтон — Сеул—Япониянинг милитаристик иттифоқини рад этамиз!» деган шиорлар остида норозилик митинг ва намойишлари бўлди.

Демократик ташкилотларнинг ташаббуси билан ўтказилган намойишларнинг қатнашчилари қуйидагиларни таъкидлаб ўтдилар: америкапараст Сеул хунтасининг бошлиғи 1980 йил май ойида Кванжу халқ қўзғолонини қонга ботириб ҳокимият тепасига келган эди. Унинг Токиога қиладиган сафари Узоқ Шарқда, АҚШ, Япония ва Жанубий Корея агрессив иттифоқини тузиш йўлидаги янги қадам бўлади.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Меҳнат кўтаринкилиги руҳида

Аввало, қисқача маълумот бериб ўтмоқчимиз. 11-пластмасса, резина-техника ва металл-керамика буюмлари цехи «Ташсельмаш» заводида пахта териш машиналари учун полимер, резина, ёғоч ва бошқалардан детал ва узеллар тайёрловчи ягона цех ҳисобланади.

Цех ҳар ойда 850 минг сўмлик товар маҳсулоти ишлаб чиқараяпти. Жумладан 62 минг сўмлик кенг истеъмол моллари тайёрлаяпти.

Цех коллективи ёшлардан иборат. Бу ерда ишлаётганларнинг 80 процентини хотин-қизлар ташкил этади.

11-цех партия ташкилоти ҳисобида 28 коммунист ва 2 КПСС аъзолигига кандидат бор. Улар коллективда етакчилик ролини қандай бажаришаяпти!

«Ишимиздаги нуқсонларни кескин танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида очиб ташлаймиз».— Ҳисобот-сайлов арафасида пайдо бўлган бу шиорни кўриб коммунистлар жуда ишчанлик вазиятида тўпланишган, деб ўйладик. Партия бюросининг секретари Н. Хорева ҳисобот докладида келтирган фактлар ҳақиқатан ҳам ана шундай руҳда бўлди. Цех бошлиғи ҳузурида ҳар ўн кунда мажлисга тўпланиш одат тусига кириб қолган. Бу мажлисга хизмат бўлимлари ва участкаларнинг раҳбарларидан ташқари бригадирлар, агитаторлар, актив тўпланади. Мақсад коллектив олдига қўйилган вазифаларни бажариш қай аҳволда эканлигини ҳар бир кишига етказишдир. Бу яхши самара беряпти. Ҳисобот даврида барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича топшириқлар муваффақиятли бажарилаяпти. Масалан, шундай бир фактни олиб кўрайлик. Ҳар бир ишчи плангадидан 3,1 процент кўп маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Иш ҳақининг ўсиши эса 2,3 процентни ташкил этди. Яъни меҳнат унумдорлигини ўсиши иш ҳақининг ўсишидан олдинда бормоқда. Агар буюртмачилар ўз вақтида ёғоч ва бошқа материалларни етказиб туришганда, бундан ҳам кўпроқ ўсишга эришилган бўларди.

Бу йил ўнта детал завод сифат белгисига аттестациядан ўтказилди. 36 ишчи шахсий тамға асосида ишлаяпти. 70 киши эса маҳсулотларни биринчи тақдим этишдаёқ топшираяпти.

Бунга қандай эришилмоқда? Бу ерда ишчиларнинг ҳаммаси бригада усулида ишлашади. Цехда ишлаб чиқариш маданияти бошқа цехларга нисбатан юқори.

Моддий рағбатлантириш масаласида ўйлаб кўриладиган томонлар бор. Н. Хорева бу масалани тўғри кўтарди. Ўзингиз ўйлаб кўринг, фақат мусобақа илғорлари эмас, балки ҳамма мукофот олса унинг роли қоладими? Бу маъмурият ишидаги камчилик ҳисобланади. Партия бюроси секретари нозик масалани ўртага ташлагани учун бирдан залда жонланиш пайдо бўлди. У шунчаки гапирмай, балки конкрет мисоллар келтирди. Пластмасса буюмлари участкаси цех бўйича уч марта биринчи ўринни эгаллади. Аммо улар тегишли мукофотни олишгани йўқ.

Цехда ишлаб чиқаришда ўзини кўрсатган кишиларни дадил раҳбарлик лавозимларига тавсия этмоқдалар. Улар орасида Л. Скрипачова, М. Красношчекова, М. Вострикова сингари кўпгина мастерлар бор. Цех бошлиғи В. А. Маркитанов ишнинг кўзини биладиган киши. У цехнинг барча раҳбарлари станок «университети»ни ўташига эътибор беради. Ёш мастерлар А. Докторович ва А. Книгага нисбатан қизиқ иш қилишди. Уларга... ўз аризасига кўра ишдан бўшашни таклиф этишди. Партия бюроси эса бу билан қизиқмади, ҳолбуки цехда олий маълумотли биронта ҳам мутахассис йўқ эди.

Ҳисобот докладида партия бюросининг секретари бунинг учун цех бошлиғини танқид қилди. Нега у бундан илгари бу ҳодисанинг олдини олмади? Партбюро секретарида принципиаллик етишмадими ё? Ҳисобот даврида цехда 92 киши ишга қабул қилинган, 93 киши ишдан бўшатилган. Бор-йўғи 310 киши меҳнат қилаётган цехда бу яхши ҳодиса эмас. Балки иш кунидан ташқари қолиб ишлашлар ёки моддий техника-таъминоти ёмонлиги учун шундай бўлдимикин? Балки мукофотни ҳаммага баравар тақсимлаб юбориш бунга сабаб бўлгандир. Партия бюросининг секретари булар ҳақида лом-мим дегани йўқ. Ҳолбуки, у бунинг сабабларини очиб ташлаши керак эди.

Шаҳарнинг бошқа бир ерида жойлашган цех филиали—5-участкада ёмон бир воқеа бўлди. Коммунист-бригадир В. Грачев ишга кайф ҳолда келиб, ишчиларни ҳақорат қилди. Ўзбошимчалик билан уларнинг меҳнатдаги иштироки коэффициентини қўйиб чиқди. Бироқ бу баҳолар асосланмаган эди. Ишчилар ҳақли равишда шикоят қилишди. Партия бюросининг мажлисида Грачевнинг шахсий иши кўриб чиқилди. Унга виговор берилди. Бригадирлик вазифасидан олиб ташлаш таклиф этилди. Бироқ, унинг ишини охиригача етказишгани йўқ. Мана, йиғилишда у ўзича хафа бўлиб, луқма ташлаб ўтирибди. Баъзилар ҳатто унга ачиниш билан қарамоқдалар, кўнглини кўтармоқдалар. Ҳолбуки, унинг ишини ҳас-пўшлаш мутлақо асоссиздир. Чунки у ишни расво қилган. Бу ерда бошқа бир нарса кишини ташвишга соляпти. Секретарь ҳисобот докладида фақат И. Сосновский, А. Сорокин, З. Ҳайбуллаевларнинг номинигина яхшилар қаторида қайта-қайта тилга олди-ю, лекин бошқа илғорлар ҳақида негадир индамади.

Докладда мураббийчилик тўғрисидаги масала ҳам кескин қўйилди. Мураббийчиликнинг моҳияти фақат иш ўргатишгина эмас. Цехда омади келмаган оила аъзолари борки, уларнинг фарзандлари отасиз ўсмоқда. Фақат 3-участканинг ўзидагина шундай 8 ёш аёл бор. Уларга ёрдам қўлини чўзмоқ керак. Завод ётоқхонасида яшаётган бошқа ёш оналарга ҳам кўмаклашмоқ даркор. Қачонлардир бу ерда ишчилар сафига қабул қилиш, биринчи маош олган кунни нишонлаш яхши йўлга қўйилган эди. Ҳозир бу нарсалар барҳам топган. Катта мастер З. Ҳайбуллаев ва цех бошлиғи В. Маркитанов ўз сўзларида шундай дейишди: коммунист ишлаб чиқаришда фақат илғор ишчигина бўлиб қолмай, партия сиёсатини актив ўтказувчи киши ҳам бўлмоғи шарт.

Йиғилишдан сўнг цех бошлиғи Виктор Александрович Маркитанов менга учрашиб, нималар ҳақида ёзишим билан қизиқди. У шу ерда камолга етган, коллективга кўп меҳнати сингган. Лекин унинг бир гапи ёқинқирамади. Унингча Хорева ишини кузатиб бормаган, шунинг учун баъзи камчиликларга йўл қўйган эмиш. Ҳечқиси йўқ, унга йўл-йўриқ берамиз, деди у. Ўйлаймизки, партия бюросининг секретарига йўл-йўриқ беришнинг ҳожати йўқ. Хорева тўғри йўлдан бораяпти — унинг бугун жон куйдириб гапиришлари шуни кўрсатиб турибди. Аммо унга ёрдам бериш керак, бу тўғри!

Нина Григорьевна Хорева партия бюросининг секретари қилиб қайта сайланди. Бир овоздан!

М. ГУРАЛЬСКИЙ.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги олдидан

Энергетикамиз тараққиёти

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг бош павильонидаги «Ўзбекистон энергетикаси» деб номланган бўлимни реконструкция қилиш ишлари ниҳоясига етди. Экспозициядаги макет, диаграмма ва рангли фотосуратлар республика энергетикасининг узоқ ўтмиши ва Совет ҳокимияти йилларидаги тараққиёти ҳақида ҳикоя қилади.

Экспозиция бошидаёқ архив фотосурати киши диққатини ўзига жалб этади. Чунки 1913 йилда республикадаги мавжуд барча электростанцияларнинг умумий қуввати 3000 киловатт-соатни ташкил этарди. Яъни ҳар бир киши ҳисобига 1 киловатт-соатга етар-етмас электр энергия тўғри келарди. 1923 йили Бўзсув каналида республикада биринчи гидроэлектростанция қурилиши бошланди. 1926 йили ишга туширилган бу станция 3000 киловатт-соат қувват билан ишлай бошлади. Бўзсув ГЭСи Ўзбекистон энергетика системаси картасида порлаган биринчи ёрқин юлдуз ҳисобланади. Шундан сўнг Бухоро, Самарқанд, Термиз каби бошқа шаҳарларда ҳам ўша вақт учун замонавий ҳисобланган дизель двигателлари қурилиши бошлаб юборилди.

Биринчи беш йиллик мобайнида айниқса, Тошкент областининг энергетика базаси гуркираб ривожланди. Бу ерда Товоқсой, Комсомол, Қодирия, Қуйи Бўзсув каби 70000 киловатт-соат қувватга эга станцияларни ўз ичига олган Чирчиқ — Бўзсув каскади ишга туширилди. Ўша йиллари иссиқлик электростанциялари қурилиши ҳам йўлга қўйилди. 36 минг киловатт-соат қувват билан ишлайдиган Қувасой ГРЭСи ҳамда 45 минг киловатт-соат қувватга эга бўлган Тошкент станцияси ана шулар жумласидандир. Ўзбекистон энергетикаси шу йўсинда тараққий этиб борди. 1940 йилларда ўлкада 500 минг киловатт-соат электр энергия ишлаб чиқарила бошланди.

Немис-фашист босқинчилари бошлаган хиёнаткорона уруш туфайли Иттифоқимизнинг кўпгина саноат корхоналари Ўзбекистонга кўчириб келтирилди. Ўз-ўзидан маълумки, уларнинг барини электр энергия билан таъминлаш учун шароит йўқ эди. Ўзбекистон Коммунистик партияси бу вазиятни бартараф этиш учун халқ оммасини ҳашарга чақирди. Бу ишнинг қанчалик муҳимлигини чин юракдан ҳис этган ўзбек халқи қисқа муддат ичида Оқтепа, Оққовоқ, биринчи ва иккинчи Салор, иккинчи Қуйи Бўзсув ГЭРСларининг қурилиб ишга туширилишида катта меҳнат жасоратини кўрсатди. Бир юз йигирма олти минг киловатт қувватга эга бўлган Фарҳод ГЭСи ҳам ўша кезларда қад кўтарди. ГЭС қурилишида республикамизнинг турли областларидан ёрдамга келган 70 минг киши мардонавор меҳнат қилди.

Совет халқининг тўла ғалабаси билан тугаган Улуғ Ватан урушидан сўнг электр энергиясига бўлган эҳтиёж яна ҳам ўсди. Ўзбек ва тожик мутахассисларининг биргаликда олиб борган ишларини Ўрта Осиёдаги халқлар дўстлиги номли Қайроққум ГЭСи қурилишида яққол кўриш мумкин. 1963 йили Тошкент ГЭСининг 160 минг киловатт қувватга эга бўлган биринчи энергия блоки ишга туширилди. Ҳозирги кунда эса бу блок қуввати 1 миллион 930 минг киловатт соатга етган бўлиб, табиий газ ёрдамида ишламоқда.

Кўргазмадаги яна муҳим бўлимлардан бирида республиканинг ҳозирги кундаги тараққиёти ҳақида ҳикоя қилинади. Ўтмишда оддий мих ҳам четдан келтирилган ўлкада ҳозирги пайтда самолётлар, станоклар, қишлоқ хўжалик машиналари, хилма-хил техника қурилмалари ишлаб чиқарилмоқда.

Ҳозир электр қувватлари 180 минг километр узунликдаги линиялар бўйлаб истеъмолчиларга етказиб берилмоқда. Бу усул республикада ягона энергия системасини ташкил этиш ва истеъмолчиларни узлуксиз равишда хом ашё билан таъминлаш имконини берди. Биргина диспетчерлик пультидан туриб замонавий асбоб-ускуналар ёрдамида республикадаги барча станция ҳамда линия, шу билан биргаликда қўшни республикага узатилаётган электр энергиялари ҳам доимий назорат қилиб борилмоқда. 1980 йилдан Иттифоқда янги энергетика программаси амалга оширила бошлади. Республикамизда қад кўтараётган Талимаржон иссиқлик электрстанцияси Ўрта Осиёдаги энг катта станциялардан биридир. Унга ҳар бири 800 минг киловатт-қувватга эга бўлган 4 та энергоблок ўрнатилади.

Олимларимиз қуёш энергиясидан унумли фойдаланиш усулларини ҳам ишлаб чиқишди. Тошкентда 600 минг киловатт-қувватга эга бўлган қуёш энергияси таъсирида ишловчи иссиқлик электр станцияси қурилиши ниҳоясига етиш арафасида.

Мутахассисларнинг ҳисобларига кўра 1985 йил охирига бориб Ўзбекистонда электр энергиясини истеъмол қилиш 1981 йилга нисбатан 1,3 баробар ошиб, йилига 45 миллиард киловатт-соатни ташкил этади. Шундай қилиб Ўзбекистонда иқтисодий ривожланишнинг асосий манбаи бўлмиш электр энергиясининг такомиллашган базаси яратилмоқда.

Қ. ЭРДОНОВ.

Людмила Алексеевна Королеванинг «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 1-босмахонада ҳарф терувчи бўлиб ишлаётганига 38 йил бўлди. Унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» унвони берилган. Ветеран ишчи ҳозир ҳам намунали меҳнат қилиб, ойлик топшириқларини 140 процентга етказиб адо этаяпти.

СУРАТДА: ветеран ишчи Л. Королева.

И. Шоинноғомов фотоси.

• Хат босилмади, аммо чора кўрилди

АЙБДОРЛАР ЖАЗОЛАНДИ

Редакцияга хат йўллаган газетхон Бородавка «Бир сафда» журналининг 22-сонини олмаганини маълум қилган эди. Обуначи эътирози шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш техника бошқармасига юборилди ва қуйидаги жавоб олинди.

«Текширишда маълум бўлдики, журналнинг юқорида қайд этилган сони почтампт газета-журнал участкаси ходимлари Н. Нинчук ва Қадамовалар айби билан обуначи қўлига тегмаган.

Йўл қўйилган нуқсон участка коллективида муҳокама этилди. Цех комитети қарори билан сараловчилар бригадири Н. Нинчук ва сараловчи Қадамованинг ойлик маошига қўшиб бериладиган мукофотлар 25 ва 50 процентдан камайтирилди...».

А. ЮСУПОВ,

Тошкент шаҳар почта алоқаси ишлаб чиқариш-техника бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГА ХАТЛАР

БЕПАРВОЛИК ШУНЧА БЎЛАДИМИ?

Биз «Марказ—27» микрорайонидаги 9-уйда яшаймиз. Ўтган йили қиш фаслида деярли барча квартираларда ҳарорат жуда паст бўлиб, иситиш батареялари яхши ишламади. Бу йил эса 49-уй-жойлардан фойдаланиш участкаси (бошлиғи А. Маннопов) ходимлари иссиқ сув юбориш қувурларини хўжакўрсинга чайиб қўйиб яна лоқайд юришибди. Ертўладаги сув ўтказгичлар яхши ишламайди, уни ҳозир сув босган. ЖЭК бошлиғига мурожаат қилсак у: «Менда пайвандчи йўқ, ўзингиз амалланг» дейди.

Наҳотки бу йил ҳам ўтган йилги аҳвол қайтарилса!

Т. ҚОСИМОВ,
А. МАЪДИЕВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчилари.
Жами 16 имзо.

УЙИМИЗ ШИНАМ, ЛЕКИН...

Шаҳримизнинг Беруний кўчасида жойлашган кўп қаватли уйларни кўриб кўпчилик ҳавас қилади. Аммо ўша уйларда яшовчи аҳолининг ўзи ҳам мамнун эмас. Сабаби ушбу уйларда, хусусан, 10-уйдаги квартираларда ойлаб иссиқ сув бўлмайди. Гоҳи иссиқ сув келса, совуғи тўхтаб қолади.

Ўтган йили қишда уйимиз яхши иситилмади. Бу йил ҳам ушбу фаслга кўнгилдагидек тараддуд кўрилмаяпти.

Чиройли уйларимизда қачон ҳамма иш кўнгилдагидек бўларкин!

А. ҚАРШИБОЕВА,
10-уй, 20-квартира.

ҚУМ АРАЛАШ СУВ

Биз яшайдиган уйда сув бор, лекин у ҳамиша қум аралаш келади. Чилонзор районидаги 5-уй-жойлардан фойдаланиш участкаси ходимлари олти йилдирки бу нуқсонни бартараф этиша олмаяпти. Бу иш «Водоканал» тресты ходимлари аралашувисиз битмайдиганга ўхшайди. Уларга бир неча бор мурожаат қилганимизга қарамай ҳамон дарак йўқ.

Уйимиздаги телефон ҳам яхши ишламайди. 78-АТС раҳбарлари ҳозирча барча илтимосларимизга бефарқ қарашмоқда. Суқсурдек телефонимиз ҳам хўжакўрсинга савлат тўкиб турибди.

Қ. ИСҲОҚОВ,
Чилонзор 8-квартал, 50-уй, 63-квартира.

ГАЗ ЙЎҚ

Янги ТошМИ массивидаги 10-уйга кўчиб келганимизга ярим йил бўлиб қолди. Аммо ҳамон электр токида овқат пишириб келяпмиз. Чунки хонадонларимизда табиий газ йўқ.

Бундан 3 ой бурун уйимиз олдини кавлашиб газ қувурларини излаб топишди. Шундан сўнг бир-икки кун газ бўлиб турди. Аммо бу ҳол бир ҳафтага ҳам етмади. Ишдан ҳориб келган кишини газсиз уйда яна овқатга уннашини тасаввур қилинг. «Ташгаз» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари (бошлиғи Е. Кейнов) бу ишга қачон жиддий киришаркин!

З. АҲРОРҚУЛОВА,
10-уй, 47-квартира.

БИРДАНИГА БИР НЕЧА ТАШВИШ

Юнусобод массивининг 11-кварталида яшовчилар чекига бирданига бир неча муаммолар тушган. Кварталда айни кунда анча чиқинди йиғилиб қолгани етмагандек энди шу ердаги 58-уйда чироқ ҳам тез-тез ўчиб туриши одат тусига кирган. Бунинг устига шаҳарнинг ушбу қисмидаги хонадонларда иссиқ сув ҳам йўқ. Кейинги ҳодиса шу йил 2 августидан буён давом этиб келмоқда.

Шаҳар ободонлаштириб Бош бошқармаси, электр тармоқлари корхонаси ва «Водоканал» тресты раҳбарларини ёппасига ушбу кварталга таклиф этамиз. Зора шунда аҳвол ўзгариб қолса.

Ҳ. МИРЗАКАРИМОВ,
ўқитувчи.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҲУРМАТ КИТОБИГА ЁЗИЛДИ

БРАТИСЛАВА. 40 та энг яхши социалистик меҳнат бригадаси Словакия касаба союзлари кенгаши Ҳурмат китобига ёзилди. Улар Словакия миллий қўзғолонининг 40 йиллиги ва Чехословакия фашист босқинчиларидан озод этилганлигининг бўлажак 40 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақа давомида эришган юқори натижалар учун шундай юксак шарафга сазовор бўлдилар.

Мусобақа ғолиблари орасида «Братислава-Восток» район қурилиш бошқармасидан Р. Новак бошлиқ слесарлар бригадаси ҳам бор. Бригада 25 аъзосидан ҳар бири ўз ишининг чинакам устаси бўлиб, йил бошидан буён меҳнат унумдорлиги топшириғини ўрта ҳисобда 30 процент ошириб адо этмоқда.

ВСР. Маҳаллий аҳолида ВСРнинг иқтисодий ва илмий-техника ютуқлари виставкаси (суратда) катта қизиқиш уйғотмоқда.

* * *

СУРАТДА: Сантьяго-де Кубадаги тўқимачилик комбинати СССР ҳамкорлигида қурилган ва жиҳозланган.

ТАСС фотохроникаси.

СССР ТАЖРИБАСИГА ТАЯНИБ

СОФИЯ. Совет Иттифоқи, унинг ленинчи Коммунистик партиясининг янги жамият қурилиши соҳасидаги тарихий тажрибаси БХР учун ғоят катта аҳамиятга эгадир. Болгар халқи айни СССР билан бузилмас дўстлик ва ҳамкорликни ривожланган социалистик жамият барпо этишда бундан буёнги муваффақиятларининг гарови деб билади, деб ёзади БКП Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Советининг Раиси Г. Филипов БКП Марказий Комитетининг назарий органи «Ново време» журналида босилган мақоласида.

Болгарияда социалистик революция ғалаба қилган пайтдан буён ўтган 40 йил мобайнида, дейилади мақолада, мамлакатда туб социал-иқтисодий ўзгаришлар амалга оширилди, социализмнинг мустаҳкам моддий-техника базаси яратилди. Саноатнинг электроника ва приборсозлик каби замонавий тармоқлари ривож топди. Қишлоқ хўжалигида талайгина ютуқларга эришилди. Халқнинг моддий ва маънавий турмуш даражаси ошди.

Болгар халқи ғалабаларининг ҳамма эътироф этган раҳбари ва ташкилотчиси сифатида БКПнинг роли доимо мустаҳкамланаётганлиги туфайли БХР меҳнаткашлари ўз Коммунистик партияси теварагига маҳкам жипслашганликлари, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг қардошларча ёрдами туфайли мана шу ютуқларнинг ҳаммасига эришиш мумкин бўлди.

Совет Иттифоқи билан дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш деб таъкидлайди Г. Филипов, БКП ва БХР сиёсатининг энг асосий принципидир. Бу дўстлик ва ҳамкорлик иккала мамлакат халқларининг манфаатлари йўлида, тинчлик ва социализм иши манфаатлари йўлида йил сайин мустаҳкамланиб тобора ривожланмоқда. Болгар-Совет дўстлигининг сифат жиҳатидан янги босқичи Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида Социалистик Иқтисодий Интеграцияни чуқурлаштириш билан қўшиб олиб борилмоқда. Совет Иттифоқи билан ҳар томонлама яқинлашиш йўли Болгариянинг социализм йўлидан янада тараққий этиши учун ҳал қилувчи шартдир.

Бу йўл Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг яқинда Москвада олий даражада ўтказилган иқтисодий кенгаши қарорларига батамом мос келади. Болгария социалистик ҳамдўстлик мамлакатларини ҳар томонлама юксалтиришга ва уларнинг қудратини кучайтиришга қаратилган мазкур қарорларни бажаришга актив ҳисса қўшади, деб таъкидланади мақолада.

САЛМОҚЛИ ҲИССА

УЛАН-БАТОР. Ихтирочилар ва рационализаторлар Улан-Батор темир йўлида ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Новаторлар таклиф қилган техника янгиликларидан фойдаланиш туфайли йўл коллективи шу йил бошидан буёнгина 100 мингдан кўпроқ тугрикни тежади. Ихтирочилар ва рационализаторлар асосий куч-ғайратларини сермеҳнат жараёнларни механизациялаш, электр энергияси ва ёқилғини тежаш, ҳаракатдаги составдан фойдаланишни яхшилаш сингари муҳим проблемаларни ҳал қилишга қаратмоқдалар.

Йўл маъмурияти партия ва касаба союз ташкилотлари билан биргаликда қилган катта ишлар туфайли рационализаторлик ҳаракатини кенг авж олдиришга эришилди. Улан-Батор темир йўли ҳузурида техника ижодкорлиги доимий виставкаси ташкил қилинди, илмий-техника ахбороти маркази барпо этилди. Махсус адабиёт ва вақтли нашрлар катта кутубхонаси новаторларга хизмат қилмоқда.

Халқ Монголиясида меҳнаткашларнинг техникавий ижодкорлиги тобора кенг қулоч ёзмоқда. Республиканинг кўпгина корхоналарида жамоатчилик конструкторлик бюролари ва ижодий ишлар билан шуғулланувчи бригадалар тузилди. Кейинги икки йил ичидагина булар қарийб 4,5 мингта рационализаторлик таклифи ва янгиликларни ўртага қўйдилар, буларнинг кўпчилиги муваффақиятли равишда ишлаб чиқаришга жорий этилди.

МАХСУС ВАГОНЛАР

БЕРЛИН. Низки деган жойдаги машинасозлик корхонасида қўнғир кўмир ва унинг кулини ташиш учун мўлжалланган махсус вагонлар кўплаб ишлаб чиқарила бошланди. Бу вагонларнинг дастлабки нусхалари республиканинг очиқ қўнғир кўмир конларида муваффақиятли фойдаланилмоқда.

Вагонсозлар ана шундай бир вагонни йиғиш вақтини икки ойдан қирқ кунгача қисқартиришга муваффақ бўлдилар. Бундан ташқари, улар ишлаб чиқариш чиқимларини деярли 6 процент камайтирдилар. 1950 йилдан буён юк вагонлари ишлаб чиқаришга ихтисослашаётган шу корхонада ҳаракатдаги юк составининг 100 дан кўпроқ типи яратилди ва қурилди. Бундай вагонлар 20 дан кўпроқ мамлакатнинг, шу жумладан Совет Иттифоқи темир йўлларида фойдаланилмоқда.

ХАРТУМ ОРҚАЛИ СЕЗАДИ

Кения мамлакатининг зоологлари фил хартуми сув искаб топиш қобилиятига эга эканлигини аниқлашди. Олимларнинг таъкидлашича, фил 5 километр олисда сув бор-йўқлигини хартуми ёрдамида аниқлай олар экан.

Фил қурғоқчилик пайтда бирон жойга ёмғир томчилаётганини ва булут қуюқлашиб, ҳадемай ёмғир бўлишини хартуми орқали сезар экан.

ҚАТНОВ ҲАҚИ ОШАДИ

Япония транспорт министрлиги вакили келгуси йилнинг бошида мамлакат темир йўлларида қатнов ҳақи тўрт процентдан ҳам зиёд ошириладжаклигини маълум қилди. Транспорт харажатлари японлар оилавий бюджетининг талайгина қисмини ташкил этганлигини эътиборга олганда темир йўл билетлари нархининг яна оширилиши миллионларча оддий японларнинг турмушини ғоят мушкуллаштириб юборади, деб ёзади «Акахата» газетаси.

МЕДИЦИНА ЁРДАМИ ЕТИШМАГАНЛИГИ САБАБЛИ

«Терджоман» газетасининг хабар қилишича, Туркияда ҳар етти-саккиз боладан бири ярим ёшгача етмай ўлиб қолмоқда. Туркия матбуотининг ёзишича, айниқса мамлакатнинг иқтисодий жиҳатдан қолоқ бўлган районларида — шарқий ва жанубий—шарқий вилоятларида малакали медицина ёрдами ниҳоятда етишмаётганлиги сабабли ана шундай ташвишли аҳвол юз бермоқда.

БАХТСИЗ ҲОДИСАЛАР

Тинкани қуритадиган меҳнат системаси, меҳнаткашларни эксплуатация қилишнинг кучайтирилиши Австрияда ишлаб чиқаришда майиб-мажруҳ кишилар сонини кўпайтирмоқда. Бу ерда эълон қилинган расмий маълумотларда айтилишича, ўтган йили мамлакатдаги саноат корхоналарида 120 мингдан ортиқ бахтсиз ҳодиса содир бўлганлиги рўйхатга олинган. Ана шу бахтсиз ҳодисалар натижасида 280 дан ортиқ киши ҳалок бўлган.

РАСМИЙ МАЪЛУМОТ

Францияда шу йилнинг дастлабки етти ойи мобайнида нарх-наво 4,4 процент ошди. Расмий маълумотларга қараганда, 1983 йил июль ойидан тортиб, 1984 йилнинг июль ойигача ўтган бир йил ичида нарх-наво 7,4 процент кўтарилган. Июль ойида нефть маҳсулотларининг нархи ва хизмат кўрсатиш соҳасидаги турли тарифлар зудлик билан оширилган.

ПУЧГА ЧИҚҚАН ОРЗУ-УМИД

Ёрдам сўраб социал-таъминот идораларига мурожаат қилган барча данияликларнинг 40 процентини 25 ёшгача бўлган йигит-қизлар ташкил этади. Уларнинг тўртдан уч қисми иқтисодий ва молиявий қийинчиликларни бошдан кечирмоқда ёки бирон-бир иш қидириб топишга ҳаракат қилмоқда. 1983 йилда 18 ёшдан тортиб, 24 ёшгача бўлган данияликларнинг 20 процентигагина бир оз ёрдам берилди. Булар салкам 100 минг кишини ташкил этади. Йигит-қизлардан кўпчилигининг яхши ҳаёт кечириш борасидаги орзу-умидлари пучга чиқди. Дания социал тадқиқотлар институтининг бу ерда эълон қилинган докладида шу ҳақда гапирилади.

НОРЕНТАБЕЛ КОРХОНАЛАР

Португалия ҳукумати мамлакатдаги саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналаридан 64 тасини норентабел деб эълон қилди. Булар орасида кемасозлик, металлургия ва тўқимачилик саноатининг бир неча йирик бирлашмаси, шу жумладан энг йирик кемасозлик корхоналарининг бири «Лижнави» ҳам бор. Ана шу корхоналарнинг маъмурияти бир неча ойдан буён меҳнаткашларга иш ҳақи тўламаганлиги диққат-эътиборни жалб этади.

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

• АЖОЙИБ НАСИҲАТЛАР

Ҳикматнома

● Илм — юксак тоғ, унга чиқиш қийин, нодонлик — чуқур чоҳ тушиш осон, чиқиш қийин.

● Рубоий:
Илмдан юракнинг қўри кўпаюр,
Ақлу онг, идрокнинг зўри кўпаюр.
Жоҳиллик ўроғким, ўришга тушса,
«Ўриш[1]»дан пешона «шўри» кўпаюр.

● Илму ҳикмат натижаси — яхшилик, илмсизлик натижаси — ёмонлик.

● Илм — қоғозни бўяш ва нақш солиш эмас, англаш ва мияга жойлашдир.

● Рубоий:
Тунда дам олмоқчи бўлгандим бир оз,
Юрагим ҳайқириб қилди эътироз:
— Абадий ётарсан, мунча шошилма,
Умр шундоқ ҳам оз, ўқи, ўрган, ёз.

● Рубоий:
Буюк бир қувватга эгадур салом,
Эгилмас бўйинни эгадур салом.
Юракдан гинаю, аразни қувиб,
Муҳаббат уруғин экадур салом.

● Камтарлик ва хушфеъллик икки буюк қувват бўлиб, пасткаш хислатларни киши вужудидан қувади ва олий фазилатларга етказади. Шунинг учун айтадилар: «Бахиллик ва нодонлик аралашган камтарлик одоб ва саховат аралашган манманликдан яхшироқ!»

● Рубоий:
Танқиду танбеҳдан дилга ғаш тушар,
Қизариб, бўзариб, кўнгил ачишар.
— Йўқ, йўқ, ундай дема, анорга қара,
Аввал хом эди, сўнг қизариб пишар.

● Ўз қадру қимматига нисбатан ўзини баланд қўйган кишининг ҳаётига хавфу-хатар катта бўлади.

● Оқиб ўтган умрни қайтаришга илож йўқ, қўлдан кетган вақтга етишишга имкон йўқ.

● Рубоий:
Дилга тонг солувчи лаҳзани қидир,
Ақлу-онг солувчи лаҳзани қидир.
Номим минг йил қолсин десанг минг йиллик,
Йўлга бонг солувчи лаҳзани қидир.

М. ҲАСАНОВ тайёрлаган.

1. Мақлуб санъати бўйича «ўриш» ҳарфлари алмаштирилса «шўр» сўзи ҳосил бўлади.

• ОДАМЛАР ОРАСИДА

ОДОБ-ИНСОН ҲУСНИ

Бир кун мактабда ўқийдиган ўғлим уйга қайтиб ойиси билан саломлашди-да, менинг ёнимга келиб:

— Ада, нега одамлар ҳар хил бўлади-я? —деб сўраб қолди.

— Чунки улар турлича билим-савияга эга, биров тарбияли, биров тарбиясиз ўсган бўлиши мумкин-да, — дедим даб-дурустдан берилган бу саволга. — Нима бўлди, ўзи? Бундоқ тушунтириб гапир.

— Айтсам, сиз мендан хафа бўлмайсизми?

— Нега хафа бўламан. Гап мен ҳақимдами?

— Йўқ, Сизга ўхшаган одамлар — оталар, оналар, болалар ҳақида. Кеча трамвайга чиқсам, бир ўрин бўш экан. Бориб ўтирдим. Икки бекатдан сўнг вагонга бир кекса кампир чиқиб қолди. Дарров ўрнимдан туриб, жой кўрсатдим. Кампир «Яша болам, барака топ. Сен ҳам менинг ёшимга етиб, кўп яша», — дея кўп мақтади. Сал баланд овозда гапираётгани учун ҳамма гоҳ менга, гоҳ кампирга қарар эди. Уялиб, қизариб кетдим.

— Бу жуда яхшику, одам шунақа олқиш олиши керак. Ҳурмат қилсанг, ҳурмат кўрасан-да.

— Кеча олқиш олган бўлсам, бугун қарғиш олдим, — деди ўғлим худди йиғлагудек бўлиб.

— Қандай қилиб, нега? — қизиқсиниб сўрадим ундан.

— Трамвайда келаётсам, бир йўловчи тушиб кетди, — деб воқеани ҳикоя қила бошлади у. — Бўшаб қолган ўриндиққа бориб ўтирдим. Урта яшар бир кишига яна ўрнимни бўшатиб бердим. У киши ҳеч нарса демай ўтирди-да, уч бекатдан кейин вагондан тушиб кетди. Яна жойим бўшади. Ўтириб атрофни томоша қилиб кетяпман. Бир маҳал вагонга чиққан оппоқ соқолли бир чол, ўзидан-ўзи, тик турган ҳолда турли бемаза гапларни айтиб вайсай кетди. Ҳозирги ёшларни, болаларни ёмонлади. Тарбиясиз деди, ҳурмат-иззатни билмайди, бети қалин, без бўлиб кўчага қараб кетаверади. Жой беришни билишмайди, гапирсанг ўкраяди, ноинсофлар, виждонсизлар, ярамаслар...

Жойимни ўша чолга берайми-бермайми деб бир зум ўйлаб қолдим. У ҳамон вагонни бошига кўтариб (сиз мени кечиринг-у, айтмасам бўлмайди-да), сасирди.

— Ота, биз сизга нима ёмонлик қилдик? Бас қилинг, ўзи ишдан чарчаб келаяпмиз. Тинч кетайлик, — деди бир ишчи.

— Мана, сенга ўхшаган одамлар тарбияни бузаяпти-да. Ёшлар ёнини олсанг улар бошингга чиқиб олади. Эркалатса онаси, талтаяди боласи, дегани шу-да.

Ишчи киши вайсақи чол билан ади-бади айтишиб ўтиришни эп билмай жим бўлди. Менинг сабрим чидамади, ўрнимдан шартта туриб, сал нари бориб олдим. Чол жойимга ўтирди. У ўтириб кетаётган бўлсаям, ҳамон ёмонлашни давом эттирар эди. Ҳеч ким чолнинг гапига қулоқ солмай қўйди.

Бир пайт вагонга контролёр чиқиб қолди. Ҳамма йўловчиларнинг билетини текшира бошлади. Мен ҳам компостер қилинган билетимни контролёрга кўрсатдим. Навбат ўша «сассиқ» чолга келганда, у билет олмаган экан.

— Бир сўм штраф тўлайсиз! — деб туриб олди контролёр.

— Мен ҳозиргина чиқдим, ҳали билет олишга улгурмадим, — деди чол ялинган бўлиб. Шу маҳал контролёр:

— Пассажир ўртоқлар, бу киши ҳозир чиқдиларми-а? — деб сўраб қолди.

— Йўқ, беш-олти бекат олдин чиқди, — деди бир хотин.

— Ана холос, ёлғон гапиришга уялмайсизми? Қани бир сўм чиқаринг, — деб қатъий туриб олди контролёр.

Хижолатда қолган чол ёнини кавлай-кавлай бир сўм чиқариб беришга мажбур бўлди.

— Лоқайд бўлманг, қаранг ўтирган жойингиз тепасида «Энг яхши контролёр — Сизнинг виждонингиз» деб ёзиб қўйганмиз. Наҳотки беш-ўн тийинга виждонсизлик қилсангиз. Ана бу пионерни қаранг, — дея контролёр мени кўрсатди, — билет олган. Сиз эса... Ёшларга ибрат, намуна бўлганингиз шуми, қўйинг-э...

Шунда ҳеч ким чолга ачинмади, менимча ҳамма «Ажаб бўлди, хўп бўлди, таъзирини есин», дея хурсанд бўлди. Менинг чолга раҳмим келди, унинг аҳволига, қадрига ачиндим.

— Гапинг тўғри ўғлим. Ҳамма—хоҳ у ёш, хоҳ у кекса бўлсин, ўз обрўсини, қадрини, қолаверса одам эканлигини ҳеч қачон унутмаслиги керак. Ўша қария одамларга лоқайд қараб янглишибди... Майли, кексалар ҳам баъзан янглишишади, уларни ҳурмат қилиш керак.

С. ҒАФУРОВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

Қримда «Бембининг болалиги» номли фильм суратга олинмоқда. Австрия ёзувчиси Феликс Зальтеннинг шу номдаги эртагини рус тилига Юрий Нагибин ва РСФСРда хизмат кўрсатган артист Наталья Бондарчуклар таржима қилишган. Картинани оператор А. Филатов суратга олмоқда.

Табиатга муҳаббат фильмнинг асосий мавзусидир. Қримнинг ноёб табиати, бу ердаги давлат қўриқхонаси қушлари ва ҳайвонлари картинада ажойиб бир тарзда акс этади. Бемби ролини етти ёшли москвалик ўқувчи Ваня Бурляев, унинг онаси Агни ролини эса Наталья Бондарчук ижро этмоқда. Бембининг ўсмирлик даврини эса Николай Бурляев ижро этади.

Суратда: фильмдан кадр.

ДУРДОНАЛАРНИНГ ТИКЛАНИШИ

МОСКВА, Музейларимизда, кутубхоналарда, архивларда, турли давлат ва жамоат ташкилотларида жамланиб, эъзозлаб сақланаётган барча нарсалар — мамлакатимиз халқларининг бой бадиий ва маданий меросини тадқиқ этиш, узоқ вақтларга консервациялаш, таъмир этиш ва сақлаш—бугунги кунда маданиятни ривожлантиришнинг энг муҳим йўналишларидан бири бўлиб, совет кишиларининг маънавий ҳаёти билан чамбарчас боғлиқдир.

СССР халқларининг бадиий мероси жаҳон маданиятининг ажралмас қисмидир. Бу мерос Советлар мамлакати халқларининг жаҳон маданияти ривожланишига қўшган улкан ҳиссасидан далолат беради.

Москвадаги Марказий Рассомлар уйида «СССР музейлари дурдоналарини таъмирлаш» мавзуидаги виставка очилди. Унда мингдан зиёд бадиий асарлар тўпланган. Бу—мамлакатимиз деярли барча йирик устахоналарининг сўнгги йигирма беш йилдаги ижодий фаолиятининг ўзига хос ҳисоботидир. Ҳозирда ана шу устахоналарда 2 мингдан зиёд мутахассис — санъатшунослар ва рассомлар, биологлар ва химиклар, физиклар ва фотографлар меҳнат қилишади. Улар ўзларининг янги ишларини намойиш этиш билан томошабинларни бадиий дурдоналарни тадқиқ этиш ва таъмирлашнинг энг янги восита ва усуллари билан таништирадилар.

СУРАТДА: виставканинг Давлат Эрмитажи экспозицияси бўлимида. В. Великжанин фотоси,

---

• *Шахмат бўйича жаҳон биринчилигига доир*

ГИГАНТЛАР МАТЧИ

10 СЕНТЯБРДА МОСҚВАДАГИ СОЮЗЛАР УЙИНИНГ КОЛОННА ЗАЛИДА А. ҚАРПОВ БИЛАН Г. ҚАСПАРОВ ЖАҲОН ШАХМАТ ТОЖИ УЧУН РАСМИЙ 33-МАТЧНИ БОШЛАШАДИ

Маълумки, Вильнюс шаҳрида бўлиб ўтган жаҳон биринчилигига даъвогарларнинг ўн учинчи партияси сўнгги партия бўлиб қолди. Совет гроссмейстерлари Гарри Каспаров (Боку) билан Василий Смислов (Москва) ўртасидаги учрашувда Гарри Каспаров ғолиб чиқди. Учрашув якунига кўра у жаҳон чемпиони Анатолий Карпов билан финалда учрашиш ҳуқуқига эга бўлди. Даъвогарлар матчида ғолиб чиққанидан кейин Г. Каспаров шундай деди:

— Асосий матчгача қолган вақт ичида, яъни Анатолий Карпов билан учрашув бошланганга қадар деярли 90 процент ҳеч қаерда ўйнамайман. Бундан «Жаҳон терма командаси — СССР терма командаси» ўртасидаги учрашув мустасно. Бу мажбурий программа. Турнирларга келганда шуни айтишим мумкинки, улар жаҳон биринчилигига тайёргарлик кўришда мутлақо фойдасиздир.

Шуни айтиш кераккки, турнирларда қатнашишга бўлган муносабатда Карповнинг фикрлари бутунлай бошқача эди. Бунга уни Осло ва Лондонда ўтказилган турнирларда иштирок этиб, ишончли ғалабани қўлга киритганини мисол келтириш мумкин.

А. Карпов ва Г. Каспаров ўзаро тўрт марта тахта устида беллашганини эслатиб ўтиш ўринлидир. 1975 йили Ленинграддаги пионерлар саройида ўтказилган сеансда жаҳон чемпиони 12 ёшли бокулик ўқувчи Гаррикни енгган. 1981 йилда эса Москвада мамлакатимизнинг тўрт командаси ўртасида матч-турнир ташкил этилди. Бу турнирда Совет Иттифоқидаги энг кучли шахматчилар иштирок этишди. Биринчи терма командага А. Карпов, ёшлар терма командасига эса Г. Каспаров бошчилик қилди. Г. Каспаров бу вақтда ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпиони унвонини олишга улгурган эди. Чемпионлар ўртасидаги учрашув ниҳоятда қизиқарли ва шиддатли ўтди. У дуранг билан якунланди. Ўша йилнинг апрель ойида улар Москвада ташкил этилган гроссмейстерларнинг халқаро турнирида учрашдилар. Яна дуранг натижа қайд этилди.

Мутахассисларни н г фикрига қараганда, бўлажак матч қатнашчилари — жаҳон чемпиони ҳам, жаҳон чемпионига даъвогар ҳам пешқадам шахматчилардан анча илгарилаб кетишган. ФИДЕнинг рейтинг рўйхатига кўра улар бошқа кучли шахматчилардан анча олдинда туришибди. Улар яхши ўйин кўрсатишяпти, яхши натижаларга эришмоқдалар. Бу ҳар икки шахматчи яхши спорт формасида эканлигидан далолатдир. Шундан келиб чиқиб айтиш мумкинки, томонларнинг бири олти ғалабага эришгунча бўлган кураш ниҳоятда қизиқарли бўлади.

Энди матч қатнашчиларининг фикрларига қулоқ солайлик...

А. Карпов: — ўз муваффақиятларид а н қониқмаслик фақат руҳан бўш, иродасиз кишиларнигина таҳқирланишга олиб келади. Чарчамай меҳнат қилишга ўрганиб қолган, ҳаётда ўз йўлини мустақил қурадиган, бу соҳада «қандайдир бир олий мартабали тоғасига» суянмайдиган кишилар, бокс тили билан айтганда, очиқ жанг олиб боришади. Шу боисдан ҳам улар ҳаётда жуда кўп нарсаларга эришадилар, одамларнинг ўртасида катта обрўга эга бўладилар, ёлғиз қолган вақтларида ҳам улар ўз виждонларига тик боқишдан уялмайдилар. Бунга эришиш учун биринчи навбатда киши ўзига ниҳоятда талабчан бўлиши керак.

Катта спортда эришилган муваффақиятлар билан мақтаниб яшаш мумкин эмас. Ҳаракатсизлик йўқотишга, йўқотиш қолоқликка, қолоқлик эса ўйиндан автоматик равишда чиқиб кетишга олиб келади. Инсон ўзига ўта талабчан бўлганда кўп нарсаларга эришиши мумкин. Ҳақиқий ҳаётдаги хурсандчиликларга келганда эса, улар ўзингнинг камчиликларинг ва истакларинг билан кураша олсанг юз марта қадрлироқ бўлади.

Бўлажак матчга келганда шуни айтишим мумкинки, рақибимга максимум даражада қийин вазифалар қўйишга ҳаракат қиламан. Уларга жавоб топиш учун у ўзининг бутун шахмат тафаккурини ишга солишга мажбур бўлади.

Г. Каспаров: —Карпов тўққиз йилдан буён жаҳон чемпионидир. Бу катта маънони англатади. Айни пайтда узоқ вақтдан буён ер юзидаги энг кучли шахматчи бўлиб келмоқда. Карпов чемпиондир. Ҳар бир чемпион эса шахматда ўзига хос бир даврдир. Ўзимга ниҳоятда бино қўймаган ҳолда айтишим мумкинки, матчдаги имкониятим унинг имкониятидан кам эмас.

Матч қанча давом этади? Бу ҳақда бир нарса дейиш қийин: Карпов ҳам, мен ҳам жуда кам ютқазамиз. Менинг назаримда матчда 28 га яқин партия ўйналса керак.

Яхши тренерлар группаси — бу яхши тайёргарлигимга нишонадир. Учрашувга келганимда менинг тайёргарлигимда ҳеч қандай нуқсон бўлмаслигига ишонаман. Бу ниҳоятда катта аҳамиятга эга. Олдинги матчларда ҳам шундай бўлди. Бошланадиган матчда ҳам шундай бўлишига ишонаман.

Ҳозир барча шахмат мухлисларини: ким жаҳон шахмат тожининг соҳиби бўлади, деган савол қийнамоқда. Фақат бир нарса аниқ. У совет гроссмейстери бўлади. Яна бир нарса ҳам равшан. Бу матчдан шахмат ҳам, шахматчилар ҳам катта фойда кўради.

Шундай қилиб душанба куни машҳур югославиялик гроссмейстер Светозар Глигорич соатни ишга тушириб, учрашувни бошлайди. Бу тарихий воқеани қадимий ва ҳамиша навқирон ўйин мухлислари ҳаяжон билан кутишмоқда.

10 сентябрь куни Волгоград шаҳрида аёллар ўртасидаги матч бошланади. Халқаро гроссмейстерлар Майя Чибурданидзе (Тбилиси) ва Ирина Левитина (Ленинград) 16 партия ўйнашади. Бу ерда ҳам бир нарса равшан: чемпион Совет Иттифоқининг вакили бўлади.

М. МУҲИДДИНОВ,
СССР спорт мастери, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер, тарих фанлари кандидати.

Фарзанд–ҳаёт гули

(БЎЛГАН ВОҚЕА)

Фарзанд!.. Сен у туфайли ота, сен у туфайли она бўлишдек бахтга муяссар бўласан. Фарзанд!.. Хоҳ у қиз бўлсин, хоҳ у ўғил бўлсин — энди сенинг шакартойинг —боланг бор. Энди сен ҳам унинг ҳузурбахш ғамида бўласан. Сен ўзингни ҳаётда энг бахтли, энг бадавлат киши деб ҳисоблайсан. Фарзанд!.. Энди сенинг келажагинг, ҳаётинг, исми-шарифингнинг давомчиси бор.

Ҳа, биринчи фарзанд кўришдек бахтиёр дамлар энг эзгу, энг қувончли, энг илҳақ дамлардир. Зеро, ҳаётда бир умр фарзанд нашъасидан бебаҳра бўлганлар ҳам бор.

Мен буни эслашимга мана бу воқеа сабаб бўлди.

Яқинда қизчамни етаклаб бувисини кўриб қайтаётган эдик. Ғира-шира... Бекатларда одам тирбанд. Бехосдан қизим қўлимни қаттиқ силтаб қўлини бўшатиб олди-да, шу турганича бир лаҳза қотиб қолди, сўнг уввос солиб йиғлаб юборди... Ҳеч нарсага тушунолмай унинг ёшли кўзларига қараган эдим, у жажжи бармоқчалари билан қарши томонни кўрсатиб, ҳамон йиғларди.

Не кўз билан кўрайки, кўчанинг нариги бетидаги бекатда ёши 35—40 атрофидаги бир йигит балчиққа ағанаб, оғзидан кўпик чиқариб маст ҳолда ётар, унинг атрофида эса уч бола (каттаси 9—10 ёшлардаги қизча) йиғи-сиғи аралаш уни турғазиб қўйишмоқчи бўлишарди. Бечора болалар! Қани энди у барзангини оёққа турғазиб олсалар! Бу ёқда қоронғу тушяпти. Бекатдаги одамларнинг баъзилари болаларга ҳайрихоҳ, баъзилари эса ўзини кўрмаганга олиб туришибди, бошқа бирлари жирканиб ўтиб кетишмоқда.

Майли, маст кимса шу аҳволда ётганча ётар, йўқса хушёрхона ходимлари олиб кетишар... Аммо болалар-чи! Уларнинг ҳоли нима кечади!

Беихтиёр ўша томонга қизчамни етакладим... Менинг таклифимга баъзилар қўшилишди, хуллас, барзангини хушёрхонага жўнатдик, болаларни (энг кичиги олти ёшдаги ўғил бола экан) эса, уйга олиб кетдим... Ювинтириб, овқатлантириб, ухлатиб қўйдик. Эрталаб ишхонамга қўнғироқ қилиб қўйдиму, болаларни етаклаб бувилариникига жўнадик (каттаси бувисининг адресини билар экан).

Маълум бўлишича, эр маст ҳолда келиб хотинини роса дўппослаган, натижада аёл уч болани етаклаб онасиникига кетиб қолган. Ота эса (уни ота дейишга тилим бормайди) эрта билан «бош оғриғи» қилиб олгану, қайнонасиникига жўнаган. Хотинининг дод-войига парво қилмай, «Сенда қолдирадиган болаларим йўқ» деб уларни юлқиб олиб келаётган пайтда зармондадан яна ичиб олиб, юқорида баён этилган аҳволга тушган экан.

Ана сизга одам-у, одамгарчилик! Ана сизга ота... Бу кимсанинг қачонлардир биринчи фарзандини кўриб ота бўлганлигидан қувонганлигига, шу бўлажак фарзандларининг орзу-ҳавасидан баҳраманд бўлиш орзуси билан яшаганлигига асло ишонч йўқ! Асло! Шу ўринда биз ўша нотаниш йигитга қарата: — «Ҳой йигит! Ҳали ҳам кеч эмас, вақтида эсингни йиғиб ол! Олдингда гулдай фарзандларинг бор, уларнинг қадрига ет, уларнинг ҳақиқий дадажониси бўл, уларни вояга етказишни ўйла, қариганингда улар ишонган боғинг, суянган тоғинг бўлади!» деб хитоб қилгимиз келади.

Рустам САИДОВ.

УЙ-РЎЗҒОР ТАШВИШИДА

БАЛИҚ ИСИНИ ЙЎҚОТИШ УЧУН

Балиқ исли асбоб ва ашёларни тозалаш учун мазкур идишларни қаҳва тулупи, ҳардал кукуни (горчица) ёҳуд сиркаланган латта билан артиш лозим бўлади.

САБЗИ ЁРДАМ БЕРАДИ

Маълумки, сельдь балиғи ва пиёз иси пичоқни ниҳоятда бадбўй қилиб қўяди. Пичоқни ёт исдан рисоладагидек қилиб қўйиш учун уни сабзи ёки картошка бўлаги, ёҳуд ўсимлик мойига намланган латта билан артилади.

ИДИШ ЧИННИ-МОХ БЎЛИШИ УЧУН

Ёғли, мойли шиша идишларни ювишда ҳардалдан фойдаланилса, иш унумли ва тез битади. Бунинг учун идишга ҳардал кукуни солиниб, иссиқ сув қуйилади-да, қаттиқ чайқатилади ёҳуд мўйдастак билан ишқаб ювиб, чайиб қўйилади.

ГРАФИН ВА БЎЙЧАН ИДИШНИ ТОЗАЛАСАНГИЗ...

Хўжаликда узлуксиз фойдаланилаётган графин ва бошқа турдаги ингичка идишларнинг деворларига ҳар қандай қуйқа, юпқа парда ўтириб қолиши мумкин. Бўйни ингичка идишларнинг ичини тозалашда майдаланган картон, қоғоз ёки қирғичдан ўтказилган картошка бўтқасидан фойдаланилса ишни енгиллаштиради. Бунинг учун юқорида айтиб ўтилган қоғоз парчалари ёҳуд картошка қириндиси идиш ичига жойлаштирилиб, устидан сув қуйилади-да, қаттиқ чайқатилади.

Мабодо биллур идишларни тозалаш лозим бўладиган бўлса, писта кўмир кукуни ёки кулдан фойдаланилгани маъқул. Биллур идишлар чайқатилишидан олдин усти майин латта билан ўралиши керак.

Д. ХЎЖАЕВА.

• ФАЛСАФИЙ МУШОҲАДАЛАР

АРЗАНДА ЭМАС, ПАЗАНДА БЎЛСИН

К. Маркс «Жамият ҳеч қачон истеъмол қилибгина мавжуд бўла олмайди, балки ишлаб чиқариш асосида мавжуд бўла олади», деган эди. КПСС Марказий Комитетининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг Асосий йўналишлари»да ёш авлодни ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида бемалол иштирок эта оладиган қилиб тарбиялаш кўзда тутилган.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, фарзандимиз арзанда бўлиб қолмаслиги, турмуш кечиришда тайёрга баковул, нўноқ, ноилож, ўқувсиз, ношуд ёки жамиятга, бошқаларга, ота-онага боқим бўлиб қолмаслиги керак. Мактаб ўқувчиларга умумий таълим ва ҳунар ўргатишга даъват қилинган бўлса, ота-оналар оилаларда яшаш хоналарини тартибга солиш, овқат пишириш, кир ювиш ва кийим-кечакларни ямаш, рўзғор асбобларини ва уй хўжалиги предметларини ремонт қилиш соҳасида болалар меҳнатини ташкил этмоқлари лозим. Бунинг аҳамиятли томони шундаки, йигит-қиз мустақил турмуш кечиришга ёшлигиданоқ тайёрлана боради, саранжом-саришталикни ўрганади, тежамкор ва уқувли бўлади. Мана шу тадбирнинг амалга оширилиши бўлажак янги оиланинг бюджетини иқтисод қилинишига ҳамда фаровон ҳаёт кечиришга восита бўлади.

Айниқса қизларгина эмас, йигитлар ҳам таом тайёрлашни ўрганиб олишлари ҳаётда жуда асқотади. Аввалам бор, овқатланиш киши ҳаётининг асосий шарт-шароитларид а н биридир. Покиза, серлаззат ва тўқтутар таомларни тайёрлай билиш ва истеъмол этиш кишининг сиҳат-саломатлигини таъминлайди, меҳнат қобилиятини орттиради, кайфиятини ростлайди. Иккинчидан, кишиларнинг моддий ва маиший аҳволини яхшилаш учун хизмат қилади. Учинчидан, овқатланиш халқ фаровонлигининг муҳим кўрсаткичларидан биридир. Тўртинчидан эса, яхши пазанда бўлиш оиланинг мустаҳкамлани ш и г а ҳам бир воситадир. Уй-рўзғор ишларида эркакнинг аёлга ёрдамлашадиган бўлишининг ўзи катта гап.

Марксизм-ленинизм таълимотига кўра, оиланинг иккита асосий вазифаси бўлади. Бири — хўжалик вазифаси, бунда эр-хотин ижтимоий фойдали меҳнатни адо этишлари билан бирга, уй-рўзғор ишларини тенг бажарадилар. Хўжалик вазифасига кирадиган бу ишлар: овқат пишириш, кир ювиш, бичиш-тикиш, уй-жой ва ҳовлиларни тозалаш, саришта қилиш, уй ҳайвонларига қараш, томорқадаги экинларни парвариш қилиш каби юмушлар киради.

Оиланинг иккинчи вазифаси, бу — бола кўриш ва уни тарбиялашдан иборатдир. Шулар ичидан энг муҳими ва бирламчиси хўжалик вазифаси бўлиб, оила бюджети билан боғлиқ маиший ҳаётни акс эттиради. Шу вазифани оқилона адо этиш оилани ғоятда мустаҳкамлайди ва фаровон ҳаёт кечиришни таъминлайди.

Ота ва она мактаб билан боғланган ҳолда ўз болаларини ёшлигиданоқ уй-рўзғор ишларига ўргатишлари зарур. Зотан, иккинчи вазифа —оиланинг бола кўриш ва уни жамият учун керакли инсон қилиб тарбиялаши биринчи вазифа билан ўзаро боғлиқ ва диалектик алоқадорликда бўлади.

Ёш авлодимизни тежамкор қилиб тарбиялаш ҳам муҳимдир. Маълумки, тежамкорлик меҳнат билан ундирилган ҳар қандай маҳсулотни исроф қилмаслик коммунистик жамият кишисининг асосий фазилати бўлмоғи керак. Ёшларни жамият бойлигига ва она табиатга, дарсликларга, мактаб мулкига, электр энергиясига, шахсий буюмларга, озиқ-овқат маҳсулотларига, айниқса нонга ғамхўрлик ва тежамкорлик билан қараш фазилатини тарбиялаш жонажон Коммунистик партиямизнинг долзарб талабидир.

К. МАҲМУДОВ,
В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг доценти, фалсафа фанлари кандидати.

«Бахтли» касб

Дудбуронларни тозалаш — зерикарли ишми? Асло бундай эмас. Дудбурон тозаловчилар ўз касбларини алоҳида маънога эга деб ҳисоблашади: чунки уларнинг меҳнати шинам хоналарга ёқимли ҳарорат бахш этади.

Мартис Арнальдович Бамбис мана чорак асрдан бери Ригадаги тарихий-меъморчилик аҳамиятига эга бўлган кўҳна биноларнинг дудбуронларини тозалаш билан шуғулланади. У бошчилик қилаётган бригада завод ва фабрикаларнинг трубаларига ҳам хизмат кўрсатади. Илгари аксарият корхоналарда кўмир ёқилгани учун ана шу касб эгаларига печларнинг совушини кутиб, тунлари ишлашга тўғри келар эди. Ҳозир кўмир ўрнини газ эгаллаганлиги сабабли «тунги смена»лар унутилиб кетди.

Бугунги кунда Ригада 80 нафар дудбурон тозаловчи бор. Уларнинг ҳар бири кўнгилли ўт ўчирувчилар жамиятининг инспектори ҳамдир. Улар томга кўтарилганларида чердакларни ҳам кўздан кечиришади, ўт чиқариши мумкин бўлган буюмлар бор-йўқлигини текширадилар. Қишда эса энг оғир иш — томларни қор ва муздан тозалашдир.

* * *

СУРАТДА: мана бу қиз яхши ният билан дудбурон тозаловчининг тугмасини эсдаликка олиб қўймоқчи.
ТАСС фотохроникаси.

ЯНГИ ИХТИРОЛАР

ТЕКИС ЭКИЛАДИ

Чигитни керакли чуқурликка бир текис экиш муҳим. Тошкент политехника институтида ясалган сеялканинг иш органи ана шу юксак талабларга мос келади. Янги қурилмада тақсимлагич қирраси горизонталга 30—40 градус бурчак билан экиш томонига нишаб қилиб ўрнатилган. Энди унга чигит тиқилиб қолмайди. Илгари чигит тиқилиши натижасида чигит текис тушмас ва ҳатто тўхтаб қоларди.

Бу ихтиро тупроқ чуқур юмшатилгани ҳолда минерал ўғит ва органик ўғит солиб кетишга ҳам имкон беради.

(ЎзТАГ).

БИЛДИРИШ

Халқаро мавзуларда лекция ўқувчи лекторлар доимий ишловчи семинари тингловчилари диққатига.

10 сентябрь соат 18.30 да Билимлар уйида «Халқаро аҳвол» тўғрисида лекция ўқилади. Лектор—юридик фанлари доктори, профессор Р. А. Тузмуҳамедов.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

«УЗБЕКҚОНЦЕРТ»

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

11, 12, 13, 14, 15, 16 СЕНТЯБРЬ СОАТ 20.00 ДА

СССР ХАЛҚ АРТИСТЛАРИ

ЖЎРАБЕК МУРОДОВ ВА МАЛИКА ҚАЛАНДАРОВА,

ТОЖИКИСТОН ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИНИНГ АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ

КОНЦЕРТЛАРИ

Билетлар соат 15.00 дан бошлаб сотилади.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

БАРЧА ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИДА

Э. Золянинг «ЖЕРМИНАЛЬ», Р. Джованьолининг «СПАРТАК», Э. Войничнинг «СЎНА», Ж. Лондоннинг «МАРТИН ИДЕН» ва Абдулла Қодирийнинг «ЎТГАН КУНЛАР» китобларига

АБОНЕМЕНТЛАР БОР.

Қабул пунктларида абонементлар бериладиган кунлари Ю. Тиняовнинг «Вазир Мухторнинг ўлими» китобига абонементлар тарқатилади.

7, 14, 21 сентябрь кунлари ҳар бир қабул пунктида 50 тадан, 8, 9, 15, 16, 22, 23 сентябрь кунлари ҳар бир қабул пунктида 115 тадан абонемент берилади.

Ю. Тиняновнинг «Вазир Мухторнинг ўлими» китобига камида бир йўла 10 килограмм макулатура топширилганидан кейин абонемент берилади.

Фақат абонементлар тақдим этилганидагина маркалар учун макулатуралар қабул қилинади.

Абонементлар жума куни соат 18.00 дан, шанба ва якшанба кунлари 9.00 дан бошлаб берилади.

Қолган кунларда макулатура абонементларга бериладиган маркаларнинг тўла комплектини тўлдириш учун қабул қилинади ва макулатура ҳамда иккиламчи хом ашё чекланмаган миқдорда қабул қилинади. Бунинг учун 52-01 сотиб олиш баҳолари прейскуранти бўйича топширилган 1 кг жун латта, жун аралашган латта учун 6 тийин ва топширилган 1 кг ип, каноп, латта ва қоплар учун 6 тийин тўланади.

Қабул пунктларининг ишлаш тартиби: ҳар куни, жумадан ташқари соат 9.00 дан 18.00 гача, танаффус соат 13.00 дан 14.00 гача, жума куни соат 11.00 дан 20.00 гача, танаффус соат 14.00 дан 15.00 гача.

Душанба дам олиш куни.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Макулатура фақат турларга ажратилган газета, китоб-журнал, маиший картон ва ўраш қоғозларига ажратилган ҳолда пачкаларга боғланган, гражданларнинг турар жойидан қатъий назар жонли тартибда қабул қилинади.

ҲУРМАТЛИ ГРАЖДАНЛАР!

Макулатура ва иккиламчи тўқимачилик материалларини абонементлар учун қабул пунктларига фаол топшириш китоб савдоси тармоқларига адабиётларнинг тезроқ етиб келишига хизмат қилади.

Абонементлар олиш масалалари юзасидан қуйидаги телефон орқали мурожаат қилинсин: 48-04-93.

ТОШКЕНТ ШАҲАР «ВТОРСИРЬЕ» ТАЙЁРЛОВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

34-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1984-85 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА «СРЕДАЗЭЛЕКТРОАППАРАТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ УЧУН МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: **слесарь-асбобсоз, саноат ускуналари ремонти ва улардан фойдаланиш бўйича электромонтёр, токарь-универсал, интеграл микросхемалар йиғувчиси, ярим ўтказгичли приборлар йиғувчиси, иккиламчи коммутация занжирлари монтажи бўйича электр монтажчи, электр машиналари ва аппаратлари йиғувчиси, чизмакаш-конструктор, ОТК контролёри, радио деталлари йиғувчиси, саноат ускуналарини ремонт қилувчи слесарь, электр пайвандчи.**

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 15 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 1 йил ва 3 йил.

Ўқишга 8 синф ҳажмида маълумот билан қабул қилинганлар 3 маҳал овқат, кийим-бош билан таъминланадилар; 10 синф ҳажмида маълумотлилар эса 30 сўм миқдорида, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигитлар 60 сўм миқдорида стипендия оладилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида иш ҳақининг бир қисмини оладилар.

Билим юртини битирганлар олий ўқув юртига ва ўрта махсус ўқув юртига кириш ҳуқуқини берувчи диплом оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар ўқишга киришда имтиёзларга эга бўладилар.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик, фото, бадиий-рассомлик, тўқиш, бичиш ва тикиш, техника ижодкорлиги, радио иши тўгараклари; спорт секциялари ишлаб турибди.

Яхши жиҳозланган ётоқхона мавжуд.

Бизнинг адрес: 700105, Тошкент шаҳри, Манжара кўчаси, 137-уй (12, 22, 26, 37, 52, 68, 133, 80, 81-автобуслар; 5, 26-трамвайларнинг «Қорасув» бекати). Маълумотлар учун телефонлар: 91-69-64, 91-68-74.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИ БАЗАСИДАГИ

161-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1984-1985 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

конфетчи, қандолатчи, новвой, совутиш қурилмалари ремонти ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича механик, нон ёпиш саноати машина-ускуналарининг созловчилари, саноат ускуналарининг ремонтчи-слесарлари (нон заводлари учун).

ЎҚИШ МУДДАТИ:— ўрта маълумотлилар учун бир йил, 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун 2 йил.

Билим юртига 8-синф ҳажмида маълумот билан қабул қилинганлар 3 маҳал бепул овқат, формали кийим-бош, яхши жиҳозланган ётоқхона билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси вақтида ўқувчилар иш ҳақининг 33 проценти миқдорида пул мукофоти оладилар.

Ўрта маълумотли ўқувчиларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

Ўқиш вақти меҳнат стажига киради.

Билим юрти қошида кечки мактаб, турли спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик ва бошқа тўгараклар ишлаб турибди.

Билим юрти битирувчиларга ихтисоси бўйича 3—4 разряд берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар ўрта ва олий ўқув юртига юбориладилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида гувоҳнома ёки аттестат, паспорт ёки туғилганлиги **тўғрисидаги гувоҳнома,** турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Гёте кўчаси, 52-уй (16, 89-автобусларнинг «Касб касалликлари институти», 21, 49-автобусларнинг «2-нон заводи», 8, 48, 30, 72, 121-автобуслар, 3, 23, 29, 6-трамвайларнинг «Фонтанная кўчаси» бекатлари).

ФАҚАТ УЧ КУН

«ТАШҚУЛЬТТОРГ»нинг

2-«КОСМОС» МАГАЗИНИДА

(Халқлар дўстлиги проспекти, 2-уй)

6-8 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ

ЧЕЛЯБИНСКДАГИ «ПОЛЁТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ МАИШИЙ РАДИОАППАРАТУРАЛАРИ

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

БУ САВДО-КЎРГАЗМАСИДАН ҚУЙИДАГИ АППАРАТУРАЛАРНИ СОТИБ ОЛИШ МУМКИН:

«РОССИЯ-321—СТЕРЕО» электрофони;
«РОССИЯ-323—МОНО» электрофони;
«РОССИЯ-303» радиоприёмниги;
«РОССИЯ-101—СТЕРЕО» музика маркази;
«ТАРНАИР-211—СТЕРЕО» магнитофони.

САВДО-КЎРГАЗМАСИДАН СОТИБ ОЛИНГАН РАДИОАППАРАТУРАЛАР УЧУН КАФОЛОТ МУДДАТИ 1 ЙИЛ УЗАЙТИРИЛАДИ.

Савдо-кўргазмаси чоғида мутахассис-консультантлар ҳозир бўлиб, улар радиоаппаратураларни ишлатиш ва сақлаш бўйича фойдали маслаҳат берадилар.

2-«Космос» магазини соат 10 дан 19.00 гача ишлайди, соат 14.00 дан 15.00 гача танаффус. Телефон 78-06-70.

Магазинга қуйидаги транспорт воситалари билан етиб борилади: 4, 9, 11-трамвайлар, 3, 77«э» автобусларнинг «Ҳамза» метро станцияси» бекати.

САВДО-КЎРГАЗМАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ЧЕЛЯБИНСК «ПОЛЁТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

СОТУВЧИЛИК ҚАСБИ ЁШЛАР ФАХРИ!

«ШУҲРАТ» МАКТАБ-МАГАЗИНИДА

СОТУВЧИЛИК ҚАСБИНИ ЭГАЛЛАШ МУМКИН.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 5-6 ой.

Ойига 52 сўмдан 63 сўмгача стипендия тўланади.

17 ДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ТОШКЕНТЛИК ҚИЗЛАР ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Битирувчиларга саноат моллари кичик сотувчиси ёки контролёр-кассир ихтисослиги берилади ва улар Тошкент шаҳридаги савдо корхоналарига ишга йўлланма оладилар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: маълумоти тўғрисида ҳужжат, мактабдан характеристика, директор номига ариза, 2 дона фотосурат (6х9 см.) ва 2 дона фотосурат (3х4), паспорт, бор бўлса, меҳнат дафтарчаси.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) **СОАТ 10 ДАН 18.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.**

Маълумотлар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, 10-квартал, 15-уй (18, 20, 50, 54, 70, 75, 79-автобуслар, 6, 11, 13, 19-троллейбусларнинг «Шуҳрат» бекати), метронинг «Чилонзор» станцияси).

«ШУҲРАТ» МАКТАБ-МАГАЗИНИ (телефон 76-39-54).

«ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМА МАГАЗИН-САЛОНИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

МИКРОКАЛЬКУЛЯТОР ЭНГ МУРАККАБ МАТЕМАТИК ҲИСОБНИ ДАҚИҚАДА БАЖАРАДИ!

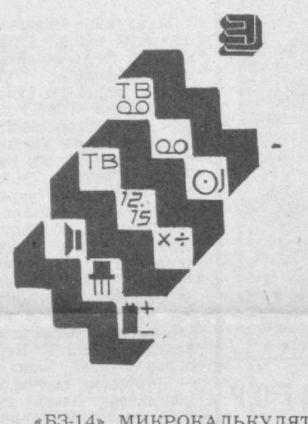

Ҳозирги даврда юқори синф ўқувчиси ҳам, студент ҳам, экономист ва бухгалтер ҳам бундай микрокалькуляторсиз мураккаб ҳисоб-китобларни бажара олмайди.

«ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМА МАГАЗИН-САЛОНИДА СОТУВГА ҚЎЙИЛГАН «ЭЛЕКТРОН ЁРДАМЧИЛАР»НИ ХИЗМАТ ЮМУШИ ҲИСОБ-КИТОБЛАР БИЛАН БОҒЛИҚ БЎЛГАН КИШИЛАР СОТИБ ОЛИШИ МУМКИН.

ЮҚОРИ СИНФЛАР, ТЕХНИКУМЛАР ЎҚУВЧИЛАРИ, САВДО ХОДИМЛАРИ ОДДИЙ МИКРОКАЛЬКУЛЯТОРЛАРДАН ФОЙДАЛАНСАЛАР ИШ УНУМЛИ БЎЛАДИ:

«БЗ-14» МИКРОКАЛЬКУЛЯТОРИ оддий математик ҳисобларни бажариш учун мўлжалланган. У қуйидаги жараёнларни бажаради: тўрт арифметик амал, процентларни ҳисоблайди, константа билан боғлиқ бўлган амалларни бажаради, квадрат илдиз чиқаради, тескари миқдорни ҳисоблайди. «А-316»алоҳида уч элементдан ва ўзгарувчан ток тармоғидан қувват олиб ишлайди. Баҳоси — 35 сўм.

«МК-60» — мамлакатимизда қуёш батареясидан қувват олиб ишлайдиган тўнғич микрокалькулятордир. Стол лампаси ёқилганида ёки кундузги ёруғликда (бунинг учун фақат аппаларни ғилофидан чиқариб олиш керак) автоматик тарзда ишлашга тайёр. Баҳоси — 50 сўм.

Программалаштиришни тақозо этадиган инженерлик ва илмий техника ҳисобларини бажариш учун:

«БЗ-34» — бу программалаштириладиган микрокалькуляторлар соҳасида мамлакатимиз фани ва техникасининг сўнгги ютуқларидан биридир. Бу аппарат қуйидаги жараёнларни бажаради: тўрт арифметик амал, константа билан ҳисоблаш амали, даражали, кўргазмали арифметик тўғри ва тескари тригонометрик функцияларни ҳисоблайди, тез хотира билан ишлайди, программа бўйича ҳисоблайди. Микрокалькулятор «Д-0,55 С» алоҳида тўрт аккумулятордан ва ўзгарувчан ток тармоғидан қувват олиб ишлайди. Баҳоси — 85 сўм.

«БЗ-37» — микрокалькулятори тўрт арифметик, константали амални бажаради, даражали, кўргазмали логарифмли, тўғри ва тескари тригонометрик функцияларни ҳисоблайди, тез хотира билан ишлайди. «А-316» алоҳида уч элементли батарейкалардан ва ўзгарувчан ток тармоғидан қувват олиб ишлайди. Баҳоси 55 сўм.

«БЗ-32» — константа билан тўрт арифметик амални бажаради, даражали, кўргазмали, логарифмли, тўғри ва тескари тригонометрик функцияларни ҳисоблайди, чизиқли ва квадратли тенгламалар илдизини, қавс ичидаги жараёнларни ҳисоблайди, тез хотира билан ишлайди. «А-316» алоҳида уч элементли батарейкалардан ва ўзгарувчан ток тармоғидан қувват олиб ишлайди. Баҳоси 65 сўм.

«БЗ-38» — тажрибаларнинг натижаларини бир зумда қайта ишлаш вазифасини бажаради. Бундан ташқари тўрт арифметик амал, табиий ва ўнли логарифмлар ва антилогарифмлар, тўғри ва тескари тригонометрик функциялар, тескари миқдор, илдиз, даража, факториал сонларни ҳисоблайди, икки марта қавс ичига олинган сонларнинг ҳисобини жамлайди, тез хотира билан ишлайди, статистик ҳисоб-китоблар билан ишлайди, хато киритилган рақамлар ва операцияларни тўғрилаб боради, шунингдек статистик ҳисоблар учун миқдорни аниқлайди, даражаларда, минутларда ва секундларда, бир даражанинг ўн мингдан бир ва яхлит миқдорида ифодаланган ҳисобларни бажаради. Бу микрокалькуляторнинг ўзига хос фазилатлари шундаки — аралашган функциялари (Г1 ва Г2) билан икки клавиши уч жараёнли вазифаларни бажаришда қўл келади. Микрокалькулятор «СЦ-30» типидаги иккита алоҳида элементдан қувват олиб ишлайди. Баҳоси — 70 сўм.

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй (Марказ—1 квартали). Транспорт: 2, 3, 4, 13, 25, 27-трамвайларнинг «Куйбишев райисполкоми» бекати).

«ЭЛЕКТРОНИКА» ФИРМА МАГАЗИН-САЛОНИ (телефон 33-78-34).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (ТЕЛЕФОН 45-37-27).

ТВ

ПАЙШАНБА

6 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

17.45 «Кордебалет». Фильм-концерт премьераси.
18.15 «Фан ва турмуш».
18.45 «Дунё ва ёшлар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Мультфильм.
19.40 «Кўкламда чақиришади». Телевизион бадиий фильм премьераси.
21.30 «Время».
22.05 «Мангу даъват». Ўн тўққиз серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия. «Ўз еримда».
23.10 «Дунё воқеалари».
23.25 «Биосфера эталонлари». Телефильм премьераси.
23.55 СССР Давлат академик симфоник оркестри солистлар ансамбли чалади.

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Онамларнинг мактаби».
19.20 Ф. Шопен. Ля мажор прелюдияси.
19.30 «Қишлоқ янгиликлари».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Оммавий классик куйлардан концерт. Руминиядан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 Г. Малер. Солистлар, хор ва оркестр ижроси учун «Ўрмон эртаги», «Мунгли қўшиқ» кантаталари.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Сўз кетидан сўз келар». Рус тилида сўзлашишга ўргатиш (такрорий).
18.30 Мультфильм.
18.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Комсомол менинг тақдиримда» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Руминча кўйлак». Ҳужжатли фильм.
19.55 «Инсон ва қонун» программаси почтасидан».
20.30 «Ахборот».
20.50 Мақомчилар ансамблининг солистлари Г. Отақулова, Х. Ражабов ва К. Тиллабоевлар концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт».
22.25 Ў. Умарбеков. «Отилмаган ўқ». Ўзбек давлат «Ёш гвардия» драма театрининг спектакли.
23.45 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Журналист». Бадиий фильм. 2-серия.
19.45 «Совет киноси». Киножурнал.
19.55 Тошкент янгиликлари.
20.15 «Севги тароналари». Музикали телефильм.
21.30 МТ II

ЖУМА

7 СЕНТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Асли болаликдан». Қайсин Қулиев.
10.20 «Рига» духовой оркестри чалади.
10.40 «Танишинг: Питешта шаҳри». Киноочерк (Руминия).
10.55 «Кўкламда чақиришади». Телевизион бадиий фильм.
12.45 «Жаҳон халқлари ижоди».
13.15 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Совет кишиси учун». Ҳужжатли фильмлар: «Директорнинг оддий иш кунлари», «Булбуллар ошёни».
15.50 «Рус тили».
16.20 Халқ куйлари.
16.40 Олимлар — Подмосковьенинг агросаноат комплексига.
17.10 Касаба союзлари рус халқ хорининг концерти. Пензадан олиб кўрсатилади.
17.40 «Бразилия бўйлаб». Кинокўрсатув.
18.10 «Эртак ҳузурида меҳмонда».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Хоккей бўйича «Канада кубоги» халқаро турнири. СССР—ГФР терма командалари. Канададан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Катта дарё қирғоғида». Бадиий фильм.
23.15 «Дунё воқеалари».
23.30 «Руминия тароналари». Эстрада концерти.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15—9.35 «Мактаб остонасидан ўтиб». Илмий-оммабоп фильм.
12.05—13.10 Э. Багрицкий поэзияси.
14.10 «Катта педсовет». Кўрсатувда СССР Педагогика ФА президенти М. И. Кондаков иштирок этади.
14.40 Ёзувчи Н. Телешов ҳаёти ва ижоди ҳақида.
15.25 «Драматургия ва театр».
16.10 И. Штраус асарларидан концерт.
16.55 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.50 Алкоголизмнинг зарари ҳақида илмий-оммабоп фильмлар: «Бор эканда, йўқ экан», «Кимнинг нима иши бор».
19.15 И. Брамс. Скрипка ва фортепьяно ижроси учун 2-соната.
19.35 «Сальвадорнинг жароҳати ва ғазаби». Телефильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Ўзбекистон ССР бадиий коллективларининг концерти. Тошкентдан олиб кўрсатилади.
21.00 «Жаҳоннинг боғ ва парклари». Боғ ва парк архитектураси ҳақида телефильм (Франция).
21.30 «Время».
22.05 «Москвичка» телеклуби.
23.20 «И. С. Тургенев. Прозадаги шеърлар». Илмий-оммабоп фильм премьераси.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.20 «Бувамнинг боғи». Телефильм.
10.30 «Қор қиз». Самарқанд опера ва балет театрининг спектакли (такрорий).
11.30 Ўқув программаси.
12.00 Болалар учун. «Ўйлаб топ» (рус.).
12.30 Ўқув программаси.
13.00 Янгиликлар.
18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.25 «Ёшлик» студияси кўрсатади». «Эстафета давом этади».
18.55 «Ишга тушириладиган объектлар — ўз муддатида». Тошкент, Самарқанд ва Сирдарё паррандачилик фабрикалари қурувчиларининг йўқламаси (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Адабий альманах».
20.30 «Ахборот».
20.50 М. Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваторияси Шарқ факультети студентларининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Дунё воқеалари».
22.35 «Цирк майдонига йўл». Бадиий фильм.
23.50 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—17.00 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Ғалабанинг 40 йиллигига. «Суронли хотиралар». Ҳужжатли фильм.
19.00 Реклама.
19.10 «Китоб дўстлари» (рус.).
19.40 «Белокуриха». Ҳужжатли фильм.
19.50 Тошкент янгиликлари.
20.10 «Қалъа жавоб беради». Бадиий фильм.
21.30 МТ II

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/IX да **Оловли фаришта,** 7/IX да **Дон Кихот,** 8/IX да **Мангулик.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/IX да **Зебуннисо,** 7/IX да **Келинлар қўзғолони,** 8/IX да **Кузнинг биринчи куни.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/IX да **Хотинимнинг эри,** 7/IX да **Олифта,** 8/IX да **Узилган торлар.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ИНТЕРЦИРК-84» чет эл цирк артистларининг хайрлашув гастроллари** (19.30).

КИНО

6 СЕНТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МУЮЛИШДАГИ МАЛЛАСОЧ ХОНИМ» — **Фестиваль** (21.20, телефон 32-78-02), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«МИНГ МИЛЛИАРД ДОЛЛАР» —**Санъат саройи** (18.30, 20.45, телефон 44-21-74).

«ДЎЗАХДАН ҚОЧГАНЛАР» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Хива** (21.40, телефон 32-78-02).

«ОППОҚ ШУДРИНГЛАР» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ҚУМ СОАТ» — **Янгиобод** (тоқ соатларда, телефон 96-36-21).

«ЭКИПАЖ» — **С. Раҳимов номли** (тоқ соатларда, телефон 48-46-71).

7, 8 СЕНТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МУЮЛИШДАГИ МАЛЛАСОЧ ХОНИМ» — **Фестиваль** (21.20, телефон 32-78-02), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 52-65-87), **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«МИНГ МИЛЛИАРД ДОЛЛАР» — **Санъат саройи** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45, телефон 44-21-74).

«ДЎЗАХДАН ҚОЧГАНЛАР» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Хива** (21.40, телефон 32-78-02).

«ҚУМ СОАТ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ҚИЗИЛ КАЛИНА» — **С. Раҳимов номли** (тоқ соатларда, телефон 48-46-71).

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ

ХОР КОЛЛЕКТИВИДА ИШЛАШ УЧУН

ҚЎШИҚЧИЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Хор коллективига 18—34 ёшли ижрочилар қобилиятига, музика маълумотига эга бўлганлар таклиф қилинадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Киров кўчаси, 28-уй. Ҳар куни (душанбадан ташқари) соат 10.00 дан 13.00 гача учрашилсин. Ички телефон 72.

Тошкент шаҳар, Чилонзор районидаги 200-ўрта мактаб томонидан **Соатов Жўра Тўраевич** номига берилган 012462 номерли йўқолган

8-СИНФНИ БИТИРГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДАГИ ГУВОҲНОМА

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Сурхондарё область, Сариосиё районидаги 48-ўрта мактаб томонидан **Насруллаев Комилжон Нурматович** номига берилган 063638 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Ташкентгортрансэкспедиция» бирлашмасига берилган 185457, 181600 номерли буюртма-квитанцияларини н г йўқолган

ТОЗА БЛАНКАЛАРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Туризм ва экскурсиялар бўйича Тошкент область Советига берилган ГТ-1 серияли 2837978 номерли меҳнат дафтарчасининг йўқолган

ТОЗА БЛАНКИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-53-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

6 СЕНТЯБРЬ, 1984 й. Р—09433. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12